

کاش وقتی ببست ساله بودم می دانستم
دوره ای فشوده برای پیدا کردن جای خود در دنیا
نویسنده: تیه اسیلیگ

پیشگفتار

به خاطر انتخاب این کتاب از شما بسیار متشرکرم. افتخار بزرگی است که می‌توانیم نسخه به روزشده کاش وقتی بیست ساله بودم را در اختیار شما قرار دهیم.

نسخه اصلی کتاب در بهار سال ۲۰۰۹، حوالی تولد بیست‌سالگی پسرم جاش منتشر شد. همین‌طور که به سالگرد ده‌سالگی این کتاب نزدیک می‌شویم، آن را دوباره خواندم. تجربه کلمات با نگاهی تازه لذت‌بخش بود و دیدن این‌که کدام مفاهیم و داستان‌ها با گذشت زمان به اعتبار خود باقی مانده‌اند جالب بود. بیشترشان خوب بودند؛ اما برخی از آن‌ها تاریخ‌شان سپری شده بود. با ده سال تجربه اضافی، نسبت‌به زمانی که اولین نسخه را نوشتم چیزهای بیشتری می‌دانستم. بنابراین از ناشرم خواستم که اگر ممکن است نسخه سالگرد ده‌سالگی این کتاب را بنویسم. آن‌ها هم برای خوشحالی من گفتند باشد!

ساختار این نسخه شبیه به کتاب اصلی است، به اضافه چند مثال جدید که هم از کلاس درس من و هم از نوآورانی که در زمینه‌های مختلف فعالیت می‌کنند اقتباس شده است. به علاوه، بسیاری از بیانش‌های جدیدی را که طی دهه گذشته به دست آورده‌ام در آن گنجانده‌ام. برای جادادن تمام مطالب جدید، دو فصل اضافی در این نسخه هست.

روی‌هم‌رفته، هدف من به عنوان مرتبی و به‌ویژه در این کتاب به عنوان عاملی انگیزشی این است که سؤال کنم، داستان بگویم و سناریوهایی بچینم که منجر به بیانش‌های غافل‌گیرکننده شود. در کلاس درس خودم، امیدم این است که هر دانشجو با هر تجربه تغییر کند و احساس کند با این تمرین‌ها و مفاهیمی که ارائه می‌شوند توانمندی بیشتری پیدا می‌کند. هدف این کتاب همین است. امیدوارم بعد از خواندن آن، مجموعه

گستردگی از ابزارهای لازم برای دیدن و استفاده از فرصت‌های پیرامون خود را در اختیار داشته باشید.

این نسخه در زادروز سی سالگی جاش منتشر خواهد شد. من همیشه به خاطر الهامی که برای نوشن این کتاب از او گرفتم سپاسگزارم. همچنین بسیار قدردان دانشجوها و همکارانم هستم که طی این سال‌ها فرصت یادگیری در کنار آن‌ها را داشتم.

لطفاً نظرات خود را با فراغ بال با من در میان بگذارید. من از بازخوردها استقبال می‌کنم و بی‌صبرانه منتظرم از شما بشنویم که کدامیک از بخش‌های کتاب برای شما معنادارتر بوده است. از طریق ایمیل tseelig@gmail.com یا وبسایت من در [@tseelig](http://tinaseelig.com) می‌توانید با من در ارتباط باشید. همچنین می‌توانید من را در توییتر با شناسه دنبال کنید.

فصل یک: یکی بخر، دو تا بپر

اگر کل چیزی که داشتید پنج دلار و دو ساعت وقت بود، چه کار می‌کردید تا پول بیشتری در بیاورید؟ این یکی از تکالیفی بود که در یکی از کلاس‌هایم در دانشگاه استنفورد به دانشجویان دادم. (۱) قواعد ساده بودند: به هر کدام از پانزده تیم، پاکتی دادم که در آن پنج دلار سرمایه اولیه بود و به آن‌ها گفتم هرقدر که بخواهند می‌توانند برای برنامه‌ریزی با آن وقت صرف کنند. با این حال، وقتی پاکت را باز کنند فقط دو ساعت وقت دارند تا هرقدر که می‌توانند پول‌سازی کنند. از عصر چهارشنبه تا غروب یکشنبه به آن‌ها وقت دادم که این تکلیف را انجام دهند. سپس غروب یکشنبه، هر تیم باید اسلایدی برای من می‌فرستاد که توضیح می‌داد چه کاری کرده‌اند و بعد از ظهرِ دوشنبه، هر تیم سه دقیقه وقت داشت که پروژه خود را در کلاس ارائه دهد. آن‌ها را تشویق کردم تا با شناسایی فرصت‌ها، به چالش کشیدن مفروضات قبلی، استفاده از منابع محدود و خلاقیت، کارآفرینی کنند.

اگر این چالش به شما داده می‌شد چه کار می‌کردید؟ وقتی در بیشتر گروه‌ها این سؤال را می‌پرسم، معمولاً یکی داد می‌زند «می‌رم لاس و گاس»، یا «بلیت لاتاری می‌خرم». این جواب‌ها باعث خنده همه می‌شود. این افراد درازای احتمال کمی برای دریافتِ جایزه‌ای بزرگ، خطر بزرگی را می‌پذیرند. معمولاً پیشنهاد بعدی این است که یک کارواش یا دکه آب‌میوه‌فروشی راه بیندازیم و از پنج دلار برای خریدِ مواد اولیه استفاده کنیم. این پیشنهاد برای کسانی خوب است که می‌خواهند ظرف دو ساعت فقط چند دلار اضافی به دست آورند؛ اما در نهایت، بیشتر دانشجویان من راهی را پیدا کردند که فراتر از پاسخ‌های متعارف بود. آن‌ها رسماً با این چالش مفروضات از بیش تعریف شده را زیر سؤال بردند و

خودشان را در معرض احتمالات فراوانی قرار دادند تا بیشترین ارزش ممکن را خلق کنند.

چطور این کار را انجام دادند؟ یک سرنخ: تیم‌هایی که بیشترین پول را درآورده‌اند، اصلاً از این پنج دلار استفاده نکردند. آن‌ها پی بردنند که تمرکز روی این پول در واقع چهارچوب مسئله را بسیار محدود می‌سازد. فهمیدند که اساساً پنج دلار چیزی نیست و تصمیم گرفتند این مسئله را با دید بازتری تفسیر کنند: اصلاً اگر با هیچ‌چیز شروع کنیم، چطور می‌توانیم پول دریابویم؟

آن‌ها مهارت‌های مشاهده‌گری خود را ارتقا دادند، از استعدادهای خود بهره بردن و خلاقیت خود را برای شناسایی مشکلات موجود شکوفا ساختند؛ مشکلاتی که خودشان تجربه کردند یا از تجربه دیگران مطلع شدند، مشکلاتی که شاید قبل از دیده بودند، اما هیچ وقت به حل آن‌ها فکر نکرده بودند، مشکلاتی که آزاردهنده بودند، اما لزوماً دغدغه‌های ذهنی هرکسی نبودند. با پی بردن به این مشکلات و سپس تلاش برای حل آن‌ها، تیم‌های برنده توانستند بیش از شش‌صد دلار کسب کنند و میانگین بازده سرمایه‌گذاری آن پنج دلار، ۴۰۰۰ درصد بود! اگر در نظر بگیریم که بسیاری از این تیم‌ها اصلاً از پنج دلار اولیه استفاده نکردند، آن وقت، بازده مالی آن‌ها بی‌نهایت بوده است.

خب آن‌ها چه کار کردند؟

یکی از گروه‌ها مشکلی را شناسایی کرد که در بیشتر شهرک‌های دانشگاهی رایج بود: صفحه‌ای طولانی و اعصاب خردکن جمعه‌شب‌ها در رستوران‌های معروف. این تیم تصمیم گرفت به افرادی که دوست ندارند در صف انتظار بمانند، کمک کند. آن‌ها به چند دسته تقسیم شدند و در چندین رستوران جا رزرو کردند. وقتی زمان رزرو آن‌ها رسید، هر

جای رزروشده را بالغ بر بیست دلار به مشتریانی فروختند که خوشحال شدند لازم نیست در صفت طولانی بایستند. (۲)

تا غروب، مشاهدات جالب متعددی داشتند. اول از همه متوجه شدند دانشجویان دختر در فروش جاهای رزروشده موفق‌تر از دانشجویان پسر هستند؛ شاید چون مشتریان احساس راحتی بیش‌تری می‌کردند که به زنان جوان نزدیک شوند. آن‌ها برنامه خود را طوری تنظیم کردند که دانشجویان پسر دور شهر بچرخدند و در رستوران‌های مختلف جا رزرو کنند و دانشجویان دختر آن جاهای رزروشده را در صفات بافروشند. همچنین مطلع شدند کل این عملیات در رستوران‌هایی که از پیجرهای لرزشی برای باخبرکردن مشتریان استفاده می‌کنند، بهتر جواب می‌دهد. ازنظر فیزیکی، پیجرهای لرزشی به مشتریان این احساس را می‌دهد که برای پولی که می‌پردازند، چیزی قابل‌لمس دریافت می‌کنند. برای آن‌ها رضایت‌بخش بود که پول و پیجر خود را تحويل دهند و پیجری جدید بگیرند. این کار سود اضافی‌ای هم داشت: به‌این‌ترتیب، تیم‌ها می‌توانستند وقتی زمان رزرو بعدی نزدیک می‌شد، پیجری را که تازه پس گرفته بودند، بافروشند.

تیم دیگر حتی رویکرد ساده‌تری در پیش گرفت. آن‌ها جلوی اتحادیه دانشجویی دکه‌ای کار گذاشتند. در آن‌جا باد لاستیک دوچرخه‌ها را رایگان می‌سنجدند. اگر باد لاستیک‌ها کم بود، با یک دلار لاستیک‌ها را باد می‌زدند. در آغاز کار، فکر کردند که دارند از هم‌دانشگاهی‌های‌شان سودجویی می‌کنند؛ چراکه هم‌دانشگاهی‌های‌شان خیلی راحت می‌توانند به نزدیک‌ترین پمپ‌بنزین بروند تا لاستیک‌های‌شان را پر باد کنند، اما بعد از چند مشتری اول، متوجه شدند که دوچرخه‌سوارها واقعاً خرسند و ممنون‌اند. حتی با این‌که دوچرخه‌سوارها می‌توانستند لاستیک دوچرخه‌های‌شان را در همان نزدیکی،

مجانی باد کنند و انجام این کار هم برای دانشجوها آسان بود، بهزودی دریافتند که دارند یک خدمت‌رسانی بی‌دردسر و بالرزش ارائه می‌دهند. اواسط بازه زمانی دو ساعته، این تیم تصمیم گرفت به جای درخواست مبلغی مشخص، هر مبلغی را به صورت اهدایی قبول کند. به این ترتیب، یک دفعه درآمدشان چندبرابر شد. وقتی از مشتریان خود خواستند درازای خدمتی رایگان، هرقدر که دوست دارند کمک کنند، خیلی بیشتر از وقتی که درخواست مبلغی ثابت می‌کردند، پول درآوردند. برای این تیم و همین‌طور تیمی که رزرو رستوران‌ها را انجام دادند، آزمایش در این مدت سودآور بود. این فرایند تکراری‌ذیر که در واکنش به بازخورد مشتریان، تغییرات کوچکی صورت می‌گیرد، به آن‌ها اجازه داد راهبرد خودشان را به سرعت بهینه کنند.

هر کدام از این پروژه‌ها، چند صد دلار پول ساخت و هم‌کلاسی‌های آن‌ها به شدت تحت تأثیر قرار گرفتند. با این حال، تیمی که بیشتر از بقیه سود کرد، از دریچه کاملاً متفاوتی به منابع پیشنهادی خود نگاه کرد و ۶۵۰ دلار پول درآورد. این دانشجوها برآورد کردند که ارزشمندترین دارایی‌ای که دارند، نه پنج دلار و نه دو ساعت وقت است. در عوض، بینش آن‌ها این بود که گران‌بهاترین منبع، سه دقیقه زمان ارائه روز دوشنبه است. آن‌ها تصمیم گرفتند این زمان را به شرکتی بفروشند که می‌خواست دانشجوهای این کلاس را استخدام کند. این تیم یک آگهی تجاری سه دقیقه‌ای برای آن شرکت ساخت و طی زمانی که باید در کلاس ارائه می‌داد، آن را برای دانشجوها به نمایش گذاشت. این ایده درخشنan بود. آن‌ها تشخیص دادند که دارایی بی‌نهایت ارزشمندی دارند؛ دانشجویان خلاقی که جویای شغل بودند و فقط منتظر بودند کشف شوند.

هر کدام از یازده تیم دیگر، روش‌های هوشمندانه‌ای برای کسب پول پیدا کردند، از جمله

راه اندازی غرفه عکاسی‌ای در مراسم سالانه و نیز بال^۱، فروش نقشه‌هایی با تأکید بر رستوران‌های محلی برای ایام تعطیلات والدین^۲ و طراحی و فروش تی‌شرت‌های سفارشی به دانشجویان کلاس. راستش یکی از تیم‌ها پول هم از دست داد؛ چون دانشجوها چترهای خریده بودند تا آن‌ها را در روز بارانی در سانفرانسیسکو بفروشند. درست بعد از این‌که کارشان را شروع کردند، آسمان صاف و آفتابی شد. البته، یک تیم هم کارواش راه انداخت و دیگری یک دکه لیموناد فروشی زد؛ اما بازده سود آن‌ها بسیار کم‌تر از میانگین بود.

من چالش پنج دلاری را موفقیتی در تعلیم داشتن ذهنیت کارآفرینی به دانشجوها به حساب می‌آورم؛ اما این موضوع کمی احساس نارضایتی در من ایجاد می‌کند. نمی‌خواهم این‌طور برداشت کنم که ارزش همیشه بر حسب پاداش‌های مالی سنجیده می‌شود. به همین دلیل، دفعه دیگر که این پروژه را تعیین کردم، گره کوچکی به آن افزودم. به جای پنج دلار، به هر تیم پاکتی دادم که در آن ده گیره کاغذ بود. به تیم‌ها گفتم طی چند روز آینده، چهار ساعت وقت دارند که با استفاده از این گیره‌های کاغذ، تا جایی که ممکن است، ارزش ایجاد کنم. این ارزش می‌تواند مطابق ذوش دلخواه آنان سنجیده شود.

دانستان کایل مک‌دونالد^۳ الهام‌بخش این پروژه بود که با یک گیره کاغذ قرمز شروع کرد و آن‌قدر دادوستد کرد تا یک خانه خرید. او و بنوشتی راه انداخت تا پیش‌رفتش را ثبت و برای تجارت‌ش بازاریابی کند. یک سال طول کشید؛ اما قدم به قدم به هدفش رسید. او گیره کاغذ قرمز را با یک خودکار ماهی‌شکل معامله کرد. سپس این خودکار را با دستگیره در و دستگیره در را با یک اجاق‌گاز سفری کلمن^۴ و همین‌طور تا آخر معاوضه کرد. ارزش این اقلام، طی یک سال، آرام اما پیوسته بالا رفت؛ تا این‌که خانه رویابی‌اش را

به دست آورد. با توجه به کاری که کایل با یک گیره کاغذ انجام داد، من با دادن ده گیره کاغذ به دانشجویانم، به شدت احساس سخاوتمند بودن کردم. این تکلیف صبح پنجشنبه شروع شد و زمان ارائه آن، سه شنبه بعد بود.

با این حال وقتی روز شنبه فرارسید، مضطرب بودم. شاید این دفعه زیاد تن رفته بودم. نگران بودم که این تکلیف ضایع شود و آماده بودم آنرا در تجربیات ثبت کنم. این نگرانی‌ها بیجا بود. هفت تیم دانشجو انتخاب کردند ارزش را به روش‌های مختلفی بسنجند. یکی از آن‌ها تصمیم گرفت گیره‌های کاغذ نوعی ارز جدید باشد و تا آن‌جا که می‌شد به جمع آوری آن‌ها پرداخت. تیم دیگر مطلع شد که رکورد جهانی طولانی‌ترین زنجیره از گیره‌های کاغذ، ۲۲ مایل بوده است و تصمیم گرفت این رکورد را بشکند. آن‌ها دوستان و هم‌اتفاقی‌های شان را فراخواندند، برای مغازه‌دارها و کسب‌وکارهای محلی درباره برنامه خودشان چرب‌زبانی کردند و با کوهی از گیره‌های کاغذ که به هم‌دیگر وصل شده بود، به کلاس آمدند. ظاهراً این دانشجوها در خوابگاه‌شان آن‌قدر تحت تأثیر این چالش بودند که خودشان را ملزم کردند حتی بعد از تمام شدن این تکلیف، رکورد جهانی را بشکنند. مطمئنم که آن‌ها این رکورد را نشکستند؛ اما سنجش خوبی بود از انرژی‌ای که این تیم می‌توانست تولید کند.

سرگرم‌کننده‌ترین و با مزه‌ترین تیم، با ویدئویی کوتاه به کلاس آمد. آهنگ بد بویز^۵ هم در پس زمینه پخش می‌شد و آن‌ها را نشان می‌داد که با استفاده از گیره‌های کاغذ، قفل‌ها را باز می‌کنند و وارد اتاق‌های خوابگاه می‌شوند و عینک‌دویی‌ها، تلفن‌های همراه و کامپیوترها را به ارزش ده‌ها هزار دلار می‌دزدند. درست قبل از این‌که از خنده روده‌بر شوم، اعلام کردند که فقط دارند شوخی می‌کنند و ویدئوی دیگری پخش کردند که نشان

می‌داد واقعاً چه کاری انجام داده بودند. آن‌ها گیره‌های کاغذ را با کمی پوستر مقواهی مبادله کردند و در دکه‌ای در مرکز خریدی نزدیک، نصب کردند که این شعار روی آن نوشته شده بود: «حراج دانشجویان استنفورد؛ یکی بخر، دو تا بپر.» آن‌ها با پیشنهادهایی که دریافت کردند، شگفت‌زده شدند. شروع کردند به حمل کیف‌های سنگین برای مشتریان فروشگاه‌ها، بازیافتی‌ها را از یک مغازه لباس‌فروشی بیرون می‌بردند و در پایان، جلسه طوفان فکری^۴ فی‌البداهه‌ای تشکیل دادند، برای زنی که در حل مشکلی تجاری به کمک نیاز داشت. او در عوض سه نمایشگر رایانه را که نمی‌خواست، به آن‌ها داد.

طی این سال‌ها همچنان تکالیف مشابهی به گروه‌ها داده‌ام. مواد اولیه را از گیره‌های کاغذ به برگه‌های یادداشت^۵ یا کش لاستیکی یا بطری‌های آب‌معدنی و جوراب‌های لنگه‌به‌لنگه تغییر داده‌ام. هیچ وقت چالش مشابهی را دوبار به آن‌ها نداده‌ام؛ چون نمی‌خواهم از راه حل‌های قبلی استفاده کنم. هر دفعه، دانشجوها من و خودشان را با چیزی که در زمان کم و منابع محدود انجام داده‌اند، غافل‌گیر کرده‌اند. برای مثال، دانشجوها با استفاده از بسته کوچکی برگه‌های یادداشت، یک پروژه موسیقی دسته‌جمعی ساختند، پویشی برای آموزش به افراد درباره بیماری قلبی و یک آگهی بازرگانی خدمات عمومی به نام آن را از پریز بکش^۶، درباره ذخیره انرژی.

این تمرین درنهایت به چیزی که حالا با عنوان مسابقات نوآوری معروف شده است، تحول پیدا کرد؛ مسابقاتی که صدها تیم از سرتاسر دنیا در آن شرکت می‌کنند. (۴) در هر مسابقه، مشارکت‌کنندگان از این رقابت به عنوان وسیله‌ای برای نگاه دقیق به دنیای پیرامون‌شان با دیدی تازه و شناسایی فرصت‌ها حتی در حیاط خلوت خودشان استفاده می‌کنند. آن‌ها فرضیات پیشین را به چالش می‌کشند و به این ترتیب در انجام این کار عملأ

از هیچ، ارزش عظیمی تولید می‌کنند. کل ماجرای برگه‌های یادداشت در فیلمی ثبت و اساس مستندی حرفه‌ای به نام تصویرش را بکن^۵ شد. (۵)

این تمرين‌ها چندین نکته خلاف انتظار را روشن می‌سازد. اول، فرصت‌ها فراوان‌اند. در هر مکان و زمان، می‌توانید به دوره‌بُر خود نگاه کنید و مشکلاتی را که نیاز به حل شدن دارند، شناسایی کنید. برخی پیش‌پالافتاده‌اند، مانند رزرو میز در رستورانی محبوب یا بادردن لاستیک‌های دوچرخه. بسیاری از آن‌ها خیلی بزرگ‌ترند و هرچه مشکل بزرگ‌تر، فرصت بزرگ‌تر. (۶)

دوم، بیشتر مردم طوری به مشکلات نزدیک می‌شوند که انگار نمی‌توانند آن‌ها را حل کنند. بنابراین راه‌حل‌های خلاقانه‌ای را که درست جلوی چشم‌شان است نمی‌بینند. بالاین حال فارغ از اندازه مشکل، معمولاً راه‌های خلاقانه‌ای وجود دارند تا از منابعی که در اختیارتان قرار دارند برای حل مشکلات استفاده کنید.

این درواقع تعریفی است که بسیاری از همکارانِ من و نیز خودم برای کارآفرینی به کار می‌بریم: کارآفرین کسی است که همیشه در جست‌وجوی مشکلاتی است که می‌توانند تبدیل به فرصت شوند و روش‌های خلاقانه را برای بهره‌برداری از منابع محدود در رسیدن به اهدافش استفاده می‌کند.

سوم، غالباً مسائل را در چهارچوب خیلی تنگی قرار می‌دهیم. وقتی چالشی ساده مانند کسب پول در دو ساعت داده می‌شود، بیشتر مردم سریع سراغ پاسخ‌های عادی می‌روند. درنگ نمی‌کنند تا با دقیق و دیدِ بازنگری به مسئله نگاه کنند. بازگردان چشم‌ها، دنیایی از فرصت‌ها را به روی ما باز می‌کند. دانشجوهایی که در این پروژه‌ها شرکت کردند، این درس را با تمام وجود آموختند. بسیاری از آن‌ها، بعداً گفتند که هرگز بهانه‌ای برای بی‌پولی ندارند؛ چون همیشه مشکلی دم دست است که تماس می‌کند حلش کنی.

این تکالیف، از متن دوره‌ای آموزشی سردرآوردنند که در باب کارآفرینی و نوآوری در دانشگاه استنفورد تدریس می‌کردم. هدف نهایی این است که نشان دهیم تمام مشکلات را می‌توان فرصت‌هایی برای راه‌حل‌های خلاقانه دید. من در ابتدا روی خلاقیتِ شخصی تمرکز می‌کنم، سپس به خلاقیت در گروه‌ها می‌رسم و درنهایت بهسوی خلاقیت و نوآوری در سازمان‌های بزرگ شیرجه می‌زنم. به دانشجوهایم چالش‌های کوچک می‌دهم و به‌آرامی آن‌ها را دشوارتر می‌سازم. همین‌طور که این دوره پیش می‌رود، دانشجوها

به تدریج راحت‌تر می‌توانند از میان روزن احتمال و امکان، مشکلات را ببینند و بالاخره می‌خواهند این روش را برای هرچیزی که سرراهشان قرار می‌گیرد، به کار ببرند.

من بیست سال در دانشگاه استنفورد برنامه سرمایه‌گذاری‌های مخاطره‌آمیز فناوری استنفورد ^۱ (اس‌تی‌وی‌پی ۷۰) را سپرستی می‌کردم که در پژوهشکده مهندسی واقع است. مأموریت ما تدریس به پژوهشگران و مهندسان درباره کارآفرینی و ارائه ابزارهای لازم برای کارآفرینی به آن‌هاست؛ در هر نقشی که ایفا می‌کنند. ما معتقدیم با افزایش تعداد دانشگاه‌ها در سرتاسر دنیا، آموزش صرفاً فنی به دانشجوها، چندان کافی نیست. آن‌ها برای موفق‌بودن باید بفهمند چطور در تمام محیط‌های کاری و در تمام بخش‌های زندگی‌شان، رهبرانی کارآفرین باشند. همان‌طور که تام بایرز ^۲، همکارم در اس‌تی‌وی‌پی اولین بار گفت، «کارآفرینی مانند اسب تروجان است برای تدریس طیف وسیعی از مهارت‌ها که در تمام زمینه‌ها مطرح هستند.»

کانون توجه اس‌تی‌وی‌پی، تعلیم، پژوهش دانشگاهی و کمک‌رسانی به دانشجویان، هیئت‌علمی‌ها و کارآفرینان در سرتاسر دنیاست. تلاش ما این است که افراد تی‌شکل ^۳ بسازیم؛ یعنی کسانی که حداقل در یک رشته علمی دانش عمیقی دارند و وسعت دانش آن‌ها درباره نوآوری و کارآفرینی به آن‌ها اجازه می‌دهد تا به‌طور مؤثر با متخصصان و حرفه‌ای‌های سایر رشته‌های علمی کار کنند تا بتوانند ایده‌های خود را محقق سازند. اهمیتی ندارد که نقش آن‌ها چیست؛ داشتن ذهنیتی کارآفرین، کلید حل مشکلات است، از چالش‌های کوچک گرفته که هر روز هریک از ما با آن‌ها مواجهیم، تا بحران‌های جهانی که نیاز به توجه و تلاش انسان‌های کل این سیاره دارد. درواقع، کارآفرینی طیفی از مهارت‌های مهم زندگی را پرورش می‌دهد: از رهبری و تیم‌سازی گرفته تا مذاکره، نوآوری

و تصمیم‌گیری.

من همچنین عضو هیئت‌علمی مؤسسهٔ طراحی هاسو پلاتر^{۱۳} در استنفورد هستم که به زبان خودمانی دانشکدهٔ طراحی^{۱۴} نامیده می‌شود. این مؤسسهٔ میان‌رشته‌ای، آموزگارانی از کل دانشگاه را به استخدام می‌گیرد، از جمله دانشکده‌های مهندسی، پزشکی، کسب‌وکار و آموزش. این مؤسسه را استاد مهندسی مکانیک استنفورد، دیوید کلی^{۱۵}، طرح‌ریزی و راه‌اندازی کرد که همچنین بنیان‌گذار بنگاه طراحی آی‌دی‌ای^{۱۶} نیز هست؛ بنگاهی که به خلق محصولات و تجارت به‌شدت مبتکرانه‌اش معروف است. تمام دوره‌های آموزشی دانشکدهٔ طراحی را حداقل دو استاد تمام^{۱۷} از رشته‌های مختلف تدریس می‌کنند و مجموعه‌ای بی‌پایان از موضوعات را پوشش می‌دهند: از طراحی برای بیشترین حد توان خرید تا خلقِ جنبشی همه‌گیر تا طرحی برای درمان پیری زودرس. به عنوان بخشی از تیم تدریس دانشکدهٔ طراحی، هیجان همکاری مشترک اساسی، طوفان فکری مفرط و نمونه‌سازی اولیه سریع را تجربه کرده‌ام؛ چراکه به دانشجویان مان و خودمان مسائل درهم‌برهم بزرگی را می‌دهیم که بیش از یک جواب درست دارند.

این کتاب براساس داستان‌هایی است که از دل کلاس‌های درس در استنفورد و نیز تجارت ساقم به عنوان پژوهشگر، کارآفرین، مشاور مدیریت، مریب و نویسنده بیرون می‌آید. داستان‌های دیگر، از گفته‌های کسانی است که انواع مسیرها را طی کرده‌اند، از جمله کارآفرینان، مخترعان، هنرمندان و دانشگاهیان. خوشبختانه کسانی دور و برم را گرفته‌اند که با به‌چالش‌کشیدن فرضیات مرسوم، کارهای برجسته‌ای انجام داده‌اند و مشتاق‌اند که داستان‌های موفقیت و شکست خود را با دیگران در میان بگذارند.

بسیاری از ایده‌های ارائه شده در اینجا، قطب مخالف درس‌هایی است که ما در نظام‌های

آموزشی سنتی آموخته‌ایم. درواقع، بسیاری از قواعدی که در مدرسه‌ها و دانشکده‌ها اعمال می‌شوند، کاملاً با قواعدِ دنیای بیرون متفاوت‌اند. زمانی که مدرسه را تمام می‌کنیم و می‌خواهیم راه خودمان را پیدا کنیم، این ناهمخوانی باعث تنشی باورنکردنی می‌شود. پل‌زدن با ظرفات روی این شکاف، برای برآمدن از عهدهٔ چالش‌های دنیای واقعی، شاید بی‌نهایت دشوار باشد؛ اما با ابزارها و ذهنیتِ درست، شدنی است.

در مدرسه معمولاً دانش‌آموزان را به عنوان فرد ارزیابی می‌کنند و طبق منحنی‌ای نمره‌دهی می‌شوند. خلاصه، وقتی برنده می‌شوند که دیگری چیزی می‌باشد. نه تنها این مسئله تنش‌زاست، بلکه روشی نیست که بیشتر سازمان‌ها اعمال می‌کنند. خارج از مدرسه، معمولاً افراد با هدفی مشترک و به صورت گروهی کار می‌کنند؛ پس وقتی برنده می‌شوند، بقیه هم برنده می‌شوند. درواقع، در دنیای کسب‌وکار، معمولاً تیم‌های کوچکی هستند که درون تیم‌های بزرگ‌تر جای گرفته‌اند و هدف در هر سطحی، موفق شدن همه است.

کلاس درس معمول، آموزگاری دارد که شغل خود را پرکردن مغز دانش‌آموزان از اطلاعات و مفروضات می‌داند. در این کلاس بسته می‌شود. صندلی‌ها هم رو به روی معلم به کف زمین چسبیده‌اند. دانش‌آموزان یادداشت‌های دقیق برمی‌دارند و می‌دانند بعداً از همین مطالب امتحان گرفته می‌شود. برای مشق شب، از آن‌ها خواسته می‌شود مطالب تعیین شده را از یک کتاب درسی بخوانند و آن را کاملاً فرابگیرند. زندگی بعد از مدرسه هم خیلی تفاوتی ندارد. در آن‌جا شما معلم خودتان هستید و خودتان باید بفهمید چه چیزهایی لازم است بدانید، کجا این اطلاعات را پیدا کنید و چطور آن را فرابگیرید. درواقع، زندگی حقيقی، یک امتحان کتاب باز نهایی است. درها باز باز هستند و به شما

اجازه می‌دهند وقتی می‌خواهید مسائل بی‌انتهای مربوط به کار، خانواده، دوستان و دنیا را در مقیاس بزرگ، حل کنید، از منابع بی‌پایان اطراف خود استفاده کنید. کارلوس ویگنولو^{۱۸} یکی از استادی چیره‌دست در دانشگاه شیلی، به من گفت به‌شدت توصیه می‌کند که دانشجوها، کلاس‌هایی را با بدترین آموزگاران در دانشکده خود بردارند؛ زیرا باعث می‌شود برای زندگی آماده شوند، چون در زندگی مریبان با استعداد نخواهند داشت تا راهنمای مسیرشان باشند.

به علاوه، در کلاس‌های بزرگ، معمولاً به دانش‌آموزان سؤالات چندگزینه‌ای با جوابی درست برای هر سؤال داده می‌شود و برای امتیازدهی راحت‌تر، باید این گزینه‌ها با احتیاط با مدادهای شماره دو پر شوند. در مقابل، در بیش‌تر موقعيت‌های خارج از مدرسه، پاسخ‌های بسیاری برای هر سؤال وجود دارد که بسیاری از آن‌ها به‌ نحوی صحیح‌اند.

متأسفانه این مسئله در کل دنیا اتفاق می‌افتد. اخیراً از جوانی از کره جنوبی ایمیل ناراحت‌کننده‌ای دریافت کردم. معلم او جوابش را در یک آزمون چندگزینه‌ای غلط اعلام کرده بود و او می‌خواست به این جواب اعتراض کند. به‌این‌ترتیب برای حمایت دست به دامن من شده بود.

مشکل چه بود؟ معلم او قسمتی از همین کتاب را به عنوان تکلیف درسی تعیین کرده بود. این قسمت درباره دیدن پتانسیل در احتمانه‌ترین ایده‌ها بود. دانش‌آموزان باید این قسمت را می‌خواندند و برای این‌که نشان دهند این پاراگراف را فهمیده‌اند به سؤالی چندگزینه‌ای پاسخ می‌دادند. با این حال، سؤال به‌ نحوی نوشته شده بود که حتی من نمی‌توانستم به آن جواب بدهم. به نظر می‌رسید طوری طراحی شده که دانش‌آموزان را گیج کند و معلوم بود نمی‌خواست محک بزند که آیا آن‌ها معنای این قسمت را

فهمیده‌اند یا خیر. من نظراتم راجع به سؤال این آزمون را برای این دانش‌آموز نوشتم و توضیح دادم که این سوالی انحرافی بوده است. این به طرزی زیبا این مفهوم را بیان می‌کند که «نه هرچیز شمردنی‌ای مهم است و نه هرچیز مهمی شمردنی است.»^(۸)

دنیا پر است از انتخاب‌ها و خیلی چیزها که عمیقاً مهم هستند، مانند عشق، اخلاق و خلاقیت که به راحتی نمی‌توان آن‌ها را شمرد. فقط یک جواب صحیح وجود ندارد که به پاداشی مشخص بینجامد. درست است که خانواده، دوستان و آموزگاران خوشحال می‌شوند که درباره انجام کارهایی پند و اندرز بدھند؛ اما اساساً این مستولیت خود ماست که مسیر خودمان را انتخاب کنیم. مجبور هم نیستم که دفعه اول در مسیر درست باشیم. زندگی معمولاً فرصت‌های زیادی برای آزمایش در اختیار ما قرار می‌دهد و مهارت‌ها و اشتیاق ما را به روش‌هایی جدید و غافل‌گیرانه با هم درمی‌آمیزد.

حتی مهم‌تر این که ردشدن نیز قابل قبول است. درواقع، شکست بخش مهمی از فرایند یادگیری زندگی است. درست مانند تکامل که مجموعه‌ای از آزمایش‌های آزمون و خطاست، زندگی نیز پر از آغازهای غلط و لغزش‌های ناگزیر است. هیچ‌یک از ما با اولین تلاش نتوانسته راه برود یا دوچرخه‌ای براند. چرا از دانش‌آموزان و بزرگ‌سالان انتظار داریم در اولین تلاش، وظایف پیچیده را به انجام برسانند؟ کلید موفقیت توانایی گرفتن درس‌هایی از متن هریک از این تجارب و پیشرفت با آن اطلاعات و دانش جدید است.

فصل‌های زیر طوری طراحی شده‌اند که شما را به چالش بکشند تا خودتان و دنیا را با نگاهی تازه بینید. ایده‌ها سرراست هستند؛ اما لزوماً شهودی نیستند. به عنوان مربی‌ای که تمرکز اولیه‌اش روی نوآوری و کارآفرینی است، بشخصه دیده‌ام که این ایده‌ها مناسب

کسانی است که در محیط‌های پویا کار می‌کنند؛ جاها‌یی که موقعیت‌ها به سرعت تغییر می‌کند و کسانی را که در گیرند، ملزم می‌کند که بدانند چگونه فرصت‌ها را شناسایی کنند، اولویت‌ها را بسنجند و از شکست درس بگیرند. به علاوه، این مفاهیم برای هر کسی که بخواهد بیشترین عصارة زندگی را بیرون بکشد، ارزشمند است.

اساساً می‌خواهم برای دیدن موانعی که هر روز، در حین ترسیم مسیر خود به سمت آینده، با آن‌ها مواجه می‌شوید، روش جدیدی در اختیارتان قرار دهم. به علاوه امیدوارم به خودتان اجازه دهید به باور همگانی شک کنید و در قواعد پیرامون خود تجدیدنظر کنید. همیشه در هر تغییر جهت، تردید وجود دارد؛ اما وقتی مجهز به سلاح اعتمادبه‌نفس هستید، اعتمادبه‌نفسی که وقتی ایجاد می‌شود که می‌بینید چطور دیگران از عهده ابهامات مشابه برآمده‌اند، این تنیش در زندگی شما به هیجان تغییر خواهد یافت و چالش‌هایی که با آن‌ها مواجه‌هید تبدیل به فرصت خواهند شد.

فصل دو: سیرک وارونه

چرا بیشتر ما مشکلات را به شکل فرصت‌هایی در زندگی روزمره خود نمی‌بینیم؟ چرا تیم‌هایی که قبلًا توصیف‌شان کردم، باید منتظر یک تکلیف کلاسی می‌شدند تا مرزهای تخیل‌شان را گسترش دهند؟ در اصل، ما یاد نگرفته‌ایم که مشکلات را با آغوش باز بپذیریم. یاد گرفته‌ایم که باید از مشکلات پرهیزیم یا به‌نحوی ناله و شکایت کنیم. چند وقت پیش، وقتی در حال سخنرانی در همایشی برای مدیران اجرایی کسب‌وکار بودم، نماهنگ‌هایی را از مسابقاتِ نوآوری به عنوان بخشی از سخنرانی ام، ارائه کردم. عصر همان روز، مدیرعامل شرکتی بزرگ پیش من آمد و اظهار تأسف کرد که کاش می‌توانست به مدرسه برگردد تا در آنجا مسائل استدلالی و خلاقانه به او بدهند و به چالش کشیده شود تا خلاق باشد. گیج و گنگ نگاهش کردم. کاملاً مطمئنم که هر روز با چالش‌هایی از زندگی واقعی روبرو می‌شود که می‌تواند از تفکر خلاق سود ببرد. متأسفانه متوجه نبود که این مفاهیم، بی‌تردید به زندگی و کسب‌وکار او مربوط‌اند. او تکالیف من را مانند چیزی می‌دید که تنها می‌تواند در یک محیطِ محدود دانشگاهی اتفاق بیفت؛ البته که این طور نیست و نباید هم باشد.

هر روز می‌توانیم و باید خودمان را به چالش بکشیم. یعنی می‌توانیم انتخاب کنیم که دنیا را از دریچه‌های متفاوتی ببینیم. هرچه مسائل بیشتری را حل کنیم، اعتماد به نفس بیشتری پیدا می‌کنیم و ورزیده‌تر می‌شویم و بهتر می‌توانیم آن‌ها را به‌چشم فرصت ببینیم.

این‌جا مثالی کاملاً شخصی می‌آورم. همین چند وقت پیش، صبح بسیار زود بیدار شدم تا آمادگی‌های نهایی برای یکی از سخنرانی‌های صبح همان روز را کامل کنم. ساعت ۵:۳۰

و هوا هنوز تاریک بود و به سختی می‌توانستم چیزی ببینم. سعی کردم تا جای ممکن ساکت باشم. از تختخواب بیرون خزیدم و کورمال کورمال به سمت در اتاق رفتم... تو! انگشت پایم را داغان کردم.

دردی که در تمام بدنم پیچید به اندازه درماندگی من ملموس بود. قصد داشتم کار آمادگی نهایی را برای سخنرانی ام انجام دهم و حالا باید این وقت را صرف یخ‌گذاشتن روی انگشت پایم می‌کردم. لنگ‌لنگان به طبقه پایین و آشپزخانه آمدم و یک کیسه یخ پیدا کردم. درحالی که مشغول تیمار انگشت پایم بودم که تقریباً هاله‌ای دوست‌داشتنی از رنگ بنشش پیدا کرده بود، شوهرم وارد شد. رو به من کرد و گفت: «یادت باشد، هر مشکلی یک فرصت است.» همان کلماتی بود که من غالباً استفاده می‌کنم؛ اما کاربردش در آن وضعیت اصلاً بامزه نبود. معلوم است که این فرصت نبود!

باین حال، بعد از چند دقیقه شروع کردم به فکر کردن: «خب چطور یه شست داغون رو به یه فرصت تبدیل کنم؟» ایده‌ای به ذهنم خطور کرد و همین‌طور که داشتم دوش می‌گرفتم شکل گرفت. می‌خواستم راهی پیدا کنم تا این پیشامد را به سخنرانی ام گره بزنم. این چیزی بود که در سخنرانی ام گفتم:

معمولًاً موقع ارائه سخنرانی کفش کتونی نمی‌پوشم؛ اما امروز صبح انگشت پایم خیلی بد آسیب دید. این تصادف نه تنها به من بهانه‌ای داد که کفش‌های راحت‌ترم را پیشامد، بلکه تشویقم کرد درباره فرصت‌های پنهان از دید، فکر کنم؛ یعنی نمونه‌های زیادی از شرکت‌های درحال شکوفایی که از نالمیدی‌های دردناک سر بلند کرده‌اند. این همان چیزی است که کارآفرین‌ها انجام می‌دهند! آن‌ها امکان‌هایی را می‌بینند که دیگران مشکل می‌بینند. اسلک، این بستر پیام‌رسانی به شدت موفق، از دل یک شرکت روبه‌زوال

بازی‌های رایانه‌ای درآمد و رشد کرد. حتی با این‌که این بازی نگرفت، ابزار پیام‌رسانی که از آن استفاده می‌کرد یک موفقیت بود. اینستاگرام هم همین‌طور بود و از یک اپلیکیشن شکست‌خورده و بیرون آمد. بنیان‌گذاران آن کوین سیستروم و مایک کریگر، محصول ابتدایی خودشان یعنی برین را دور انداختند؛ محصولی که قرار بود کمک کند دوستان با هم در ارتباط باشند. درنهایت تمام تلاش آن‌ها معطوف به مشخصه به‌اشتراک‌گذاری عکس درون این اپلیکیشن شد. انگشت مصدوم من هم نوعی یادآور دردنگ است که می‌گوید باید به پتانسیل‌های موجود در دست‌اندازها توجه کنیم.

بعد از آن، سخنرانی آماده‌شده‌ام را آغاز کردم و درباره اهمیت داشتن نگرشی گفتم که به شما اجازه می‌دهد فرصت‌ها را ببینید و از آن‌ها کمال استفاده را ببرید. خیلی جالب بود؛ داستانی که در آغاز سخنرانی‌ام تعریف کردم، انرژی زیادی در این فضا و در خود من ایجاد کرد. این داستان، اهرمی درست کرد برای برگشتن به اصل سخنرانی، و کمک کرد رابطه دوستانه‌ای با حضار بسازم. پیام اصلی این است که نگرش شما بزرگ‌ترین عامل تعیین‌کننده است برای این‌که چه کاری را می‌توانید به انجام برسانید، و شما به تنها‌ی نگرش خود را کنترل می‌کنید. نوآوران حقیقی حتی در شرایط بسیار دشوار راه حل خودشان را پیدا می‌کنند.

نمونه اعجاب‌انگیز این ماجرا جف هاوکینز^{۱۹} است که مسیر شغلی خود را در پالم کامپیوتینگ^{۲۰} آغاز کرد، با بازاندیشی درباره این‌که مردم چطور می‌توانند زندگی‌های پیچیده خود را نظم دهند. او حالا روی متحول‌کردن درک ما از نحوه کارکرد مغز کار می‌کند. جف به مستله ساخت رایانه‌های شخصی کوچکی علاقه‌مند شد که به راحتی در دسترس عامه مردم باشد. این هدف بزرگی بود که نیاز به درک عمیقی از فناوری و

کاربران احتمالی داشت. در طی این مسیر با مجموعه بی‌پایانی از چالش‌هارو به رو شد و اقرار کرد که کارآفرین‌بودن یعنی مواجهه دائمی با مشکلات بزرگ و یافتن راه‌های خلاقانه برای مهار آن‌ها.

مشکلات جف از همان ابتدا شروع شد. وقتی پالم^{۲۱} اولین محصول خود، زومر^{۲۲} را منتشر کرد، شکست افتضاحی خورد. جف و تیمش به جای عقب‌نشینی، مشتریانی که زومر را خریداری کرده بودند و همچنین کسانی که رقیب آن یعنی اپل نیوتون^{۲۳} را خریده بودند، فراخواندند و از آن‌ها پرسیدند که چه انتظاری از این محصول داشتند. مشتری‌ها گفتند انتظار داشتند این محصول زمان‌بندی‌های پیچیده آن‌ها را سازماندهی کند و کمک‌شان کند که چند تقویم را در یک تقویم یکی کنند. این‌جا بود که جف فهمید زومر بیش‌تر در حال رقابت با تقویم‌های کاغذی بوده است تا با سایر محصولات رایانه‌ای. این بازخورد غافل‌گیر‌کننده که بطلان فرضیات اولیه او را ثابت کرد، اطلاعات مفیدی برای طراحی محصول نسل بعدی، یعنی پالم پایلوت^{۲۴} بسیار موفق، در اختیار آن‌ها قرار داد.

مسیر به سوی موفقیت، هموار نبود و جف و تیمش چندین بار تا مرز تسلیم‌شدن پیش رفتنند. اما آن‌ها می‌دانستند که چالش‌ها بخشی طبیعی از فرایند خلاقیت است، و هروقت مشکلات پدیدار می‌شدند آماده بودند.

راستش جف وقتی کارها خیلی بی‌دردسر پیش می‌رفت نگران می‌شد و می‌دانست که مشکلی همین گوشه و کنارها در کمین است. وقتی دومین شرکت خود، هنداسپرینگ^{۲۵} را اداره می‌کرد، همه‌چیز برای انتشار وایزور^{۲۶} اصلی درست پیش می‌رفت. اما جفت دائم به تیمش هشدار می‌داد که اتفاقی می‌افتد، و افتاد.

ارسال کردند. این کار بزرگی بود؛ اما کل سیستم صورت حساب و ارسال در این فرایند از کار افتاد. بعضی از مشتری‌ها محصولات را دریافت نکردند و بقیه سه یا چهار برابر تعداد سفارش خود دریافت کردند. فاجعه بود، مخصوصاً برای کسب‌وکار جدیدی که داشت سعی می‌کرد شهرت خوبی برای خودش دست‌وپا کند. حالا چطور از عهده این مشکل برآمدند؟ کل تیم از جمله جف، با جدیت پیش‌تر شروع به کار کردند و به تک‌تک مشتریان زنگ زدند. از هر کسی پرسیدند که چه چیزی سفارش داده بوده است و آیا آن را دریافت کرده یا خیر و آیا صورت حسابش درست است یا نه. هر مشکلی وجود داشت، شرکت آن را در محل بطرف می‌کرد. جف می‌دانست که مشکلی پیش می‌آید؛ فقط مطمئن نبود چه مشکلی. تجربه‌اش به او آموخته بود که مشکلات گریزناپذیرند و کلید موفقیت جا خالی دادن در برابر گلوه نیست؛ بلکه بهبود سریع است.

شرکت فعلی او، نومنتا^{۲۴}، با چالش‌های بی‌شماری رو در روست. او سال‌ها وقت خود را صرف یادگیری علم عصب‌شناسی^{۲۵} کرد تا بفهمد ما چگونه فکر می‌کنیم. جف به واسطه تحقیقات گسترده‌اش به نظریه‌ای جدید و بحث‌برانگیز دربارهٔ نحوهٔ پردازش اطلاعات توسط نئوکورتکس^{۲۶} رسید که در کتاب دربارهٔ هوش^{۲۷} آنرا توصیف می‌کند. با این نظریه‌ها، جف از ایده‌هاییش به عنوان اساس رایانه‌ای هوشمندتر استفاده کرد که اطلاعات را مانند مغز انسان پردازش می‌کند. همانند تمام فعالیت‌های اقتصادی او، مشکلات پشت سر هم ظاهر می‌شدند و او آماده بود با آن‌ها مقابله کند.

البته، یکی می‌تواند بگوید که جف هاوکینز استثناست و همهٔ ما نمی‌توانیم نظریه‌های انقلابی و اختراعات پیش‌گامانه ایجاد کنیم. اما خیلی سودمندتر است که جف را به‌چشم منبع الهام بینیم؛ به‌چشم کسی که ثابت می‌کند مشکلات را می‌شود حل کرد، به‌شرطی

که به خودمان اجازه دهیم نگاهی متفاوت به آن‌ها بیندازیم.

یکی از پروژه‌هایی که در مسابقات نوآوری مقام آورد، دربارهٔ این بود که چطور می‌توان مشکلات را به فرصت تبدیل کرد. در خلال این مسابقه از شرکت‌کنندگان خواسته شد که با دست‌بندهای لاستیکی، هرقدر که می‌توانند ارزش‌آفرینی کنند. تیمی با ایدهٔ دست‌بندهای دوبندرز^{۱۳} مقام آورد که به افراد برای انجام کارهایی که انجام آن را پشت‌گوش می‌اندازند، انگیزهٔ ساده‌ای می‌دهد. (۱) دوبندرز ایده‌ای هوشمندانه و الهام‌گرفته از دست‌بندهای لاستیکی تازه‌باب‌شده‌ای بود که مردم برای نشان‌دادن هم‌بستگی با یک نهضت یا جنبش می‌بندند. دوبندرز چند اصل راهنمای داشت:

- یکی از کش‌ها رو بنداز مچت و قول بده کاری رو انجام بدی.

- وقتی اوون تکلیف رو انجام دادی، درش بیار.

- پیشرفت خودت رو به صورت آنلاین توی وبگاه دوبندرز ثبت کن. هرگدوم از نوارهای لاستیکی دوبندرز، یه شمارهٔ چاپ‌شده روی خودش داره که می‌تونی همهٔ کارهایی رو که الهام‌بخش، جست‌وجو کنی.

- دست‌بندِ دوبندرز رو به بده یکی دیگه.

دوبندرز به افراد انگیزه‌ای می‌دهد تا چیزی را که همیشه قصد انجامش را داشتند، انجام دهند. در حقیقت، یک دست‌بند دوبندرز فقط کشی لاستیکی است؛ اما گاهی اوقات چیزی به‌سادگی کشی لاستیکی تنها چیزی است که برای بسیج کردن مردم برای انجام کاری و پل‌زدن روی شکافِ میان انفعال و عمل، لازم است. پویش دوبندرز، تنها چند روز طول کشید؛ اما در این مدت کوتاه، الهام‌بخش فهرست طویلی از اقدامات شد: بعضی از مردم به مادرشان زنگ زدند، بعضی با فرستادن یادداشت تşker، قدردانی خود را به دیگران

نشان دادند و بعضی برنامه ورزشی جدیدی را آغاز کردند. یکی از شرکت‌کنندگان، از دست‌بند دوبندز به عنوان انگیزه شروع اردویی تابستانی استفاده کرد، یکی دیگر از آن برای رسیدن به دوستان قدیمی‌اش الهام گرفت و برخی به انتخاب خود به خیریه‌ها پول اهدا کردند. جالب است که فقط کشی لاستیکی لازم بود تا مردم را وادار به عمل کند. همچنین، این یک یادآوری آشکار است که بین «انجام‌ندادن هیچ» و «انجام چیزی» یک شکاف ریز وجود دارد؛ اما همین دو حق انتخاب، پیامدهای کاملاً متفاوتی دارند. لویس پو^{۲۲}، یک فعال محیط‌زیست که عرض قطب شمال را شنا کرد تا توجه همگان را به مسائل پیش روی سیاره‌مان جلب کند، جملهٔ غمانگیزی دارد: «همیشه به اندازهٔ یک تصمیم از زندگی‌ای کاملاً متفاوت جدا هستید.» (۲)

در کلاس خلاقیت، چالش ساده‌ای را به عنوان تکلیف درسی به دانشجویان می‌دهم. این چالش طوری طراحی می‌شود که به دانشجویان بتوانند به موانع موجود در زندگی‌های شان از چشم‌اندازی جدید نگاه کنند. در این چالش از آن‌ها می‌خواهم مشکلی را که با آن مواجه هستند شناسایی کنند و سپس شیئی تصادفی در محیط اطراف خود انتخاب کنند. سپس کشف کنند که چطور این شیء می‌تواند به آن‌ها در حل این مشکل کمک کند. البته چیزی دربارهٔ چالش‌های شخصی آن‌ها نمی‌دانم یا این که چه اشیایی انتخاب خواهند کرد. با این حال، در بیشتر موارد راهی پیدا می‌کنند تا از اشیای تصادفی در محیط اطراف خود، برای مقابله با مشکلی به ظاهر بی‌ربط، استفاده کنند. انتخاب این شیء به آن‌ها اجازه می‌دهد مشکل را طور دیگری بینند و انگیزه‌ای می‌دهد تا راه حلی پیدا کنند.

نمونهٔ مورد علاقهٔ من، زن جوانی است که می‌خواست از آپارتمانی به آپارتمان دیگری

نقل مکان کند. او مجبور بود بعضی از اثاثیه بزرگش را با خود ببرد و اصلاً نمی‌دانست چطور این کار را انجام دهد. اگر نمی‌توانست این مبلمان را تکان دهد، باید آن‌ها را در آپارتمان قدیمی باقی می‌گذاشت. وی داخل آپارتمانش را گشت و جعبهٔ مشروبی دید که از مهمانی چند هفته پیش آن‌جا مانده بود. آهان! به کریگز لیست^{۲۳}، تابلوی اعلانات مجازی آنلاین رفت و آن را درازای حمل مبلمانش به آن طرف پل خلیج سانفرانسیسکو^{۲۴} به معاوضه گذاشت. طی چند ساعت، تمام مبلمانش منتقل شد. جعبهٔ مشروب باقی‌مانده که داشت گوشاهای خاک می‌خورد، تبدیل به پول بالرزش شد. این تکلیف به این دانشجو توانایی و انگیزه داد که مشکل خود را حل شدنی بیند.

محدودیتی برای انواع مسائلی که می‌توانید از پسش بربایید وجود ندارد. درواقع، بیشتر پروژه‌های مسابقاتِ نوآوری طوری درست شده بودند که ارزش اجتماعی خلق کنند. یعنی دانشجویان از این رقابت به عنوان فرصتی برای پرداختن به یک مشکل برجسته اجتماعی در جامعهٔ ما استفاده می‌کنند؛ مشکلاتی مانند صرفه‌جویی در انرژی، ترغیب مردم به زندگی سالم یا ارائهٔ پشتیبانی اجتماعی برای بچه‌های معلول.

اولین گام برای حل مشکلات بزرگ، شناسایی آن‌هاست. در دنیای طراحی محصول، این گام یعنی کشف نیاز. این مهارتی است که می‌توان آموخت. درواقع این موضوع، مؤلفه‌ای کلیدی از سرفصل درسی برای بیودیزاین فیلوز^{۲۵} در استنفورد است. (۳) دانشجویان تحصیلات تکمیلی‌ای که در رشته‌های مهندسی، پزشکی و کسب‌وکار درس خوانده‌اند، به مدت یک سال گرد هم می‌آیند تا نیازهای مهم پزشکی را شناسایی کنند و سپس محصولاتی را برای رسیدگی به آن‌ها طراحی می‌کنند. پائول یوک^{۲۶} جراح قلب، مخترع و کارآفرین، برنامهٔ بیودیزاین را اجرا می‌کند. پائول معتقد است: «نیازی که به خوبی

مشخص شود، مثل نطفهٔ یک نوآوری است.» به عبارت دیگر، اگر به طور شفاف مسئله‌ای را تعریف کنیم، منطقی است که راه حل خود به خود آشکار شود. این بازگویی نقل قولی است منسوب به آلبرت اینشتین: «اگر یک ساعت وقت برای حل مسئله‌ای داشتم و زندگی‌ام به آن راه حل وابسته بود، پنجاه و پنج دقیقهٔ اول را صرف تعیین سؤال درست می‌کردم؛ چون به محض این‌که سؤال درست را بدانم، می‌توانم مسئله را در کمتر از پنج دقیقه حل کنم.»

همکاران بیودیزاین سه ماه وقت صرف پیداکردن پزشکان فعال و ماهر و شناسایی مشکلاتی کردند که آن پزشکان با آن مواجه بودند. با دقت مشاهده کردند، با تمام ذی‌نفعان از جمله پزشکان، پرستاران، بیماران و سریرستان گفت‌و‌گو کردند و فهمیدند در کجاها می‌توانند بهبود ایجاد کنند. با هدف انتخاب بزرگ‌ترین مشکلی که می‌شود پیدا کرد، فهرستی از صدها نیاز را تنها به تعداد کمی تقلیل دادند. بعد از شناخت چالش، نمونه‌های اولیه را برای انواع راه حل‌ها طراحی کردند و به سرعت ساختند. بعد از فرایندی متمرکز و تکرارشونده، مفاهیم محصل جدید خود را به ذی‌نفعان کلیدی ارائه کردند تا متوجه شوند که آیا توانسته‌اند به طور موفقیت‌آمیزی به این نیاز پاسخ دهند یا خیر.

جالب این که در بسیاری از نمونه‌ها کسانی که در خطوط مقدم پزشکی هستند، آنقدر به مشکلات روزمره خوبی کنند که حتی نمی‌توانند آن‌ها را بیینند، یا نمی‌توانند رویکردهای اساسی برای حل آن‌ها را تصور کنند. پائول یوک، داستانی را درباره پیشرفت بالون‌زدن قلب^{۳۷} تعریف کرد؛ تکنیکی که در آن بالونی به درون سرخرگ فرو می‌رود و آن‌قدر باد می‌شود تا سرخرگ مسدود را باز کند. پیش از این نوآوری بسیار مهم، بیش‌تر جراحان قلب بر این باور بودند که تنها راه برای شریان‌های رسوب‌گرفته، عمل جراحی باپس^{۳۸} برای حذف عروق خونی آسیب‌دیده است. این روش به جراحی قلب باز نیاز داشت که خطرات عمدہ‌ای دربرداشت. زمانی که روش بالون‌زدن قلب که خطر خیلی کمتری دارد و کمتر تهاجمی است، برای اولین بار معرفی شد، در میان پزشکان، به‌ویژه جراحانی که نحوه درمان این بیماری را بهتر از دیگران می‌دانستند، با تردید و مقاومت عظیمی مواجه شد. موانع چشمگیری پیش روی پیش‌گامان این روش پدیدار شد. برای مثال، جان سیمپسون^{۳۹}، یکی از ابداع‌کنندگان بالون‌زدن قلب، مجبور شد دانشگاهش را ترک کند تا تحقیقات خود را در بیمارستانی خصوصی انجام دهد. با این حال، به مرور، کارایی بالون‌زدن قلب کاملاً اثبات شد و به روشی استاندارد برای درمان بیش‌تر بیماران با شریان‌های رسوب‌گرفته، تبدیل شد. این نمونه‌ای عالی از موردی است که وضع موجود آن‌قدر ریشه‌دار است که نزدیک‌ترین افراد به این وضعیت، نمی‌توانند چیز متفاوتی را تصور کنند.

نیدین مشکل^{۴۰} در توسعه محصولات مصرفی نیز اتفاق می‌افتد؛ برای مثال، براساس اسناد موجود، عابربانک‌ها^{۴۱} در گروه‌های تمرکز^{۴۲} شکست خورده‌اند؛ جایی که در آن از مشتریان احتمالی پرسیده شد آیا به جای رفتن به یک بانک محلی، از ماشینی برای

پرداخت و برداشت پول از حساب و انجام تراکنش‌ها استفاده می‌کنند یا خیر. این مشتریان نمی‌توانستند تغییر رفتارشان را آنقدر چشمگیر تصور کنند؛ اما با نگاه به گذشته، می‌بینیم که ماشین‌های خودپرداز به منزله پیشرفته کاملاً جدید و کارآمد برای بانکداری شخصی‌اند، یکی از آن چیزهایی که حالا دیگر به ندرت کسی هست که بتواند زندگی بدون آن‌ها را تصور کند.

من خودم ندیدن مشکل را تجربه کرده‌ام. حدود بیست و پنج سال پیش، همسرم مایک^{۴۳}، تلفن همراهی به من داد. خیلی پیش از آن بود که تلفن‌های همراه فراگیر شود و اصلاً فکر نمی‌کردم به آن نیازی داشته باشم. در حقیقت، کمی دلخور شدم. فکر کردم ابزار الکترونیکی دیگری است که بدون استفاده گوشهای می‌افتد. مایک اصرار کرد یک هفته از آن استفاده کنم. فقط دو روز طول کشید که بفهمم نمی‌توانم بدون آن زندگی کنم. من هر روز دست‌کم دو ساعت در رفت‌وآمد بودم و می‌توانستم در هین حرکت با دوستان و همکارانم صحبت کنم. از صمیم قلب برای این هدیه از مایک تشکر کردم و حالا وقتی به ایده‌های جدید و بالقوه پیشرفتهای مهم نگاه می‌کنم، همیشه سعی می‌کنم این داستان را در ذهنم داشته باشم.

کلید کشف نیاز، شناسایی و پرکردن شکاف‌هایست؛ شکاف در روشهای افراد از محصولات استفاده می‌کنند، شکاف در خدمات موجود و شکاف در داستان‌هایی که افراد، موقع صحبت درباره رفتارشان بیان می‌کنند. مایکل بری^{۴۴} یکی از خبرگان کشف نیاز داستان فوق العاده‌ای را درباره کارش با کیمبرلی کلارک^{۴۵} برای کلاس ما تعریف کرد؛ شرکتی که دستمال‌تواتلهای کلینیکس^{۴۶}، اسکات^{۴۷} و پوشک بچه‌ها گیز^{۴۸} را می‌سازد. در اصل، کیمبرلی کلارک از فروش پوشک‌ها در مقایسه با غول‌های پوشک مانند پراکتر و

گمبل^{۴۹}، سازندگان پمپرز^{۵۰}، دلسُرده بود و تیم مایکل را آورد تا به آن‌ها کمک کند که بتوانند این کسب‌وکار را بهبود بخشنند. با انجام مشاهدات مفصل درباره این که نحوه فروش پوشک‌ها، ارزیابی پیام‌های روی بسته‌بندی‌های پوشک و انجام مصاحبه‌هایی با والدین، مایکل تشخیص داد که کیمبرلی کلارک نکته‌ای را از قلم انداخته است: آن‌ها طوری پوشک می‌فروختند که انگار وسیلهٔ دفع ضایعاتی خطرناک است. اما پدر و مادرها، این‌طور به آن نگاه نمی‌کنند. برای والدین، پوشک راهی برای راحت نگه‌داشتن کودکان‌شان است. پوشک‌کردن، بخشی از فرایند پرورش است. همچنین پوشک به عنوان تکه‌ای از لباس دیده می‌شود. این مشاهدات، نقطهٔ شروعی عالی برای بهبود نحوهٔ بسته‌بندی و موقعیت‌یابی کیمبرلی کلارک فراهم کرد.

سپس، با موشکافی دقیق‌تر، مایکل حتی فرصت بزرگ‌تری را شناسایی کرد. او متوجه شد وقتی از والدین پرسیده می‌شود که آیا کودک‌شان «هنوز پوشک می‌شه»، خیلی خجالت می‌کشند. خودش است! این نکتهٔ دردآور عظیمی برای والدین و برای کودکانی بود که در آستانهٔ یاددادن و یادگرفتن توالترفتند بودند. باید راهی برای تغییر این وضعیت پیدا شود. چطور یک پوشک می‌توانست نمادی از موفقیت به جای شکست باشد؟ مایکل ایدهٔ پول آپ^{۵۱} را پیشنهاد داد، چیزی بین پوشک و لباس زیر. تغییر وضعیت از پوشک به پول آپ، نقطهٔ عطف بزرگی برای والدین و کودکان شد. یک بچه می‌تواند پول آپ را بدون کمک بپوشد و از این موفقیت احساس غرور کند. این بینش باعث افزایش یک میلیارد دلاری درآمد سالانهٔ کیمبرلی کلارک شد و آن‌ها را قادر ساخت از رقیب خود سبقت بگیرند. این محصول جدید، از دل تمرکز روی کشف نیاز، شناسایی مشکلی مشخص و سپس تبدیل آن به یک فرصت، بیرون آمد.

در دوره آموزشی خودم، از مطالعه‌ای موردی درباره سیرک عجایب^{۵۲} استفاده می‌کنم که به دانشجویان این فرصت را می‌دهد که مهارت‌های شان را در به‌چالش‌کشیدن فرضیات، تقویت کنند. (۴) دورنمای این مورد، دهه ۱۹۸۰ است که صنعت سیرک به مشکل برخورده بود. نمایش‌ها قابل پیش‌بینی و بی‌مزه شده بودند و تعداد تماشاجی‌ها رو به کاهش بود و رفاه حیوانات در خطر بود. به‌نظر نمی‌رسید زمان خوبی برای آغاز کار سیرکی جدیدی باشد؛ اما این دقیقاً همان چیزی بود که گای لالیبرتی^{۵۳}، دوره‌گردی خیابانی در کانادا، تصمیم گرفت انجامش دهد. گای، با به‌چالش‌کشیدن هر فرضیه‌ای درباره این که سیرک چه باید باشد و با تبدیل یک مشکل، یعنی صنعتی روبرو باشد، به یک فرصت، سیرک عجایب را راه انداخت.

بعد از پخش نماهنگ‌هایی از فیلم سال ۱۹۳۹ در سیرک^{۵۴} ساخته برادران مارکس، از دانشجوها خواستم تمام عناصر یک سیرک سنتی را کشف کنند: چادری بزرگ، حیوانات، بلیت‌های ارزان، کسانی که دم دکه می‌ایستند و سوغاتی می‌فروشنند یا همان بارکرها^{۵۵}، چندین آکروبرات باز که هم‌زمان نمایش اجرا می‌کنند، موسیقی شاد، دلک‌ها، پاپ‌کورن، مردان قوی، حلقه‌های آتش و... . سپس از آن‌ها خواستم این چیزها را وارونه کنند؛ دقیقاً برعکس هر کدام را تصور کنند. برای مثال، فهرست جدید می‌تواند شامل این موارد باشد: چادری کوچک، نبودن هیچ حیوانی، جایگاه گران‌قیمت، نبودن بارکر، در یک لحظه فقط یک آکروبرات باز نمایش اجرا کند، موسیقی فاخر و نبودن دلک و پاپ‌کورن. سپس، آن‌ها چیزهایی را که می‌خواستند از سیرک سنتی نگه دارند و چیزهایی را که می‌خواستند تغییر دهند، انتخاب کردند.

نتیجه نوع کاملاً جدیدی از سیرک است: سیرک عجایب. سپس نماهنگ‌هایی از

اجراهای اخیر سیرک عجایب را به آن‌ها نشان دادم؛ به‌این‌ترتیب می‌توانستند تأثیر این تغییرات را ببینند. از همه مهم‌تر، آن‌ها می‌بینند که چطور بازگردان و به‌چالش‌کشیدن فرضیات‌شان، امکان تازه‌ای در اختیارشان قرار می‌دهد برای نوع کاملاً جدیدی از سیرک که با مخاطبان امروزی هماهنگ‌تر است. این مثال یکی از دلایلی را توضیح می‌دهد که چرا سیرک رینگلینگ براس و بارنم و بیلی که در سال ۱۸۷۱ آغاز به کار کرد و اعلان «بزرگ‌ترین نمایش دنیا»^{۵۶} را داشت در سال ۲۰۱۷ ورشکست شد. این شرکت نیاز به بازآفرینی خویش را نادیده گرفت؛ درحالی‌که سیرک عجایب فرضیات سنتی درباره ماهیت سیرک را به چالش کشید و به‌این‌ترتیب توانست پیشرفت کند. یک بار که این تمرین را با صنعت سیرک انجام دادیم، به‌راحتی می‌توان آن را بر سایر صنایع و مؤسسات از جمله رستوران‌های فست‌فود، هتل‌ها، هوایی‌مایی‌ها، رویدادهای ورزشی، آموزش‌پرورش و حتی خواستگاری و ازدواج، اعمال کرد. یک بار که قلق کار را یاد بگیرید، می‌شود شیوه‌ای آسان و سرdestی که می‌توانید از آن برای ارزیابی مجدد همه‌چیز از صبحانه گرفته تا بانک‌داری استفاده کنید. نکته کلیدی این است که برای شناسایی دقیق تمام فرضیات خود زمان بگذارید. معمولاً این سخت‌ترین قسمت است؛ زیرا همان‌طور که درباره روش بالون‌زدن قلب شرح داده شد، گاهی اوقات مفروضات آن‌قدر در طرز تفکر ما رسوخ کرده‌اند که دیدن آن‌ها سخت است. با این حال با کمی تمرین، این موضوع که با دیدی تازه به گزینه‌های تان نگاه کنید، تبدیل به روشی سودمند می‌شود.

همکارم ریچ برادن^{۵۷} که چندین سال با من تدریس کرده است، تصمیم گرفت از این تمرین در حین برنامه‌ریزی برای عروسی خودش استفاده کند. او و نامزدش فهرستی از حدود پنجاه فرضیه برای عروسی‌های سنتی تهیه کردند، از جمله حلقه‌های عروسی،

لباس رسمی، لباس عروس سفید، پیمان ازدواج، کیک تجملی، عکاس حرفه‌ای، باند و دی جی و بوسیدن عروس. سپس تمام آن فرضیات را وارونه کردند و به فهرست جدیدی از ایده‌ها رسیدند، از جمله: نبودن حلقه، لباس معمولی، پوشیدن کراوات‌های رنگی، نداشتن پیمان ازدواج، پای^{۵۸} و بستنی، عکس با گوشی‌های همراه، کارانوکه^{۵۹} و بزن قدش با عروس. سپس آن‌ها تصمیم گرفتند بعضی از فرضیات رایج را نگه دارند و بقیه را تغییر دهند و مراسمی بسازند که برای آن‌ها عالی بود.

این تمرین را برای همه‌چیز می‌توان به کار برد! در اردوی سیرای استنفورد^{۶۰} نزدیک دریاچهٔ تاهو^{۶۱}، مورگان مارشال^{۶۲} چندین سال مسئول رسیدگی به امور داخلی بود. او تصمیم گرفت ذهنیتش راجع به کل این فرایند را تغییر دهد و نفرت‌انگیزترین وظیفه را به دوست‌داشتنی‌ترین وظیفه تبدیل کند. همان‌طور که می‌توانید تصور کنید، همهٔ نیروهای کادری از شستن ظرف‌های کل اردو وحشت داشتند. اما مورگان ظرف‌شستن را به راحت‌ترین شغل تبدیل کرد. آن‌هایی که ظرف می‌شستند تعیین می‌کردند که چه موزیکی در آشپزخانه پخش شود. ظرف‌شوها لیست آهنگ دلبخواهی درست کردند که هنگام کار پخش می‌شد و مطابق با آن یک تم و لباس جور کردند. من آن‌ها را دیده‌ام که مثل پری‌ها، رقصنده‌ها و گاوچران‌ها لباس می‌پوشند. آن‌ها اساساً ظرف‌شستن را به پارتی تبدیل می‌کنند. همچنین این پرسنل دائماً در صددند به روش‌های مؤثرتر و مؤثرتر برای انجام این شغل برسند. آخر هم این‌که سیاستی در این آشپزخانه هست که تا زمانی که همه کارشان تمام نشود کسی کار را ترک نمی‌کند و اگر لازم باشد همه باید حضور داشته باشند و به این پارتی ملحق شوند. جالب این‌که، این پرسنل مشتاقانه منتظر نوبت خودشان برای ملاقات با این حباب‌های صابونی هستند.

برخی افراد به‌طور ویژه‌ای در زمینهٔ شناسایی و به‌چالش‌کشیدن مفروضات، عالی‌اند. آن‌ها در تلاش برای یافتن راه حل‌های خلاقانه برای مشکلات به‌ظاهر حل‌نشدنی، محدودیت‌های چیزی را که منطقی و شدنی است، زیر سؤال می‌برند. آن‌ها زندگی خود را در مکان‌های عجیب‌غیریب آغاز می‌کنند، پرورش‌هایی را به عهده می‌گیرند که دامنهٔ وسیعی دارند، انتخاب‌هایی می‌کنند که افراطی به‌نظر می‌رسند و مسیر جدیدی را شکل می‌دهند که آن‌ها را به قلمرویی ناشناخته سوق می‌دهد.

آن وویچیکسی^{۶۲} را در نظر بگیرید، مؤسس توئنی‌تری اند می^{۶۳}. او خیلی از فرضیات را با پرسیدن این سؤال به چالش کشید که چه کسی باید به اطلاعات ژنتیکی هر فردسترسی داشته باشد. درنهایت بعد از چندین سال کار توانست «آزمایش ژنتیک مستقیم به مصرف‌کننده»^{۶۴} را در توئنی‌تری اند می ارائه کند. این آزمایش مستلزم به‌چالش‌کشیدن مقررات دولتی، روش انجام آزمایش ژنتیک و حتی خود آزمایش‌دهندگان بود تا ارزش دراختیارداشتن اطلاعات ژنتیکی خودشان را درک کنند.

یا لیلا جانا^{۶۵} بنیان‌گذار و مدیرعامل ساما سورس^{۶۶} که پرسید چطور برای مردم کشورهای در حال توسعه کار ایجاد کنیم که مانند تشکیلات اعانه‌ای نباشد. او به جای این که مردم فقیر را به‌چشم اهدافی خیریه‌ای ببیند، روش‌هایی به‌منظور ایجاد شغل برای آن‌ها تدبیر کرد که بتوانند خود و خانواده‌های شان را تأمین کنند.

یا پت براؤن^{۶۷}، بنیان‌گذار و مدیرعامل ایمپاسیبل فودز^{۶۸} که جایگزینی گیاهی برای فراورده‌های گوشتی ایجاد کرد. او این فرضیه را که مردم می‌خواهند گوشت حیوانات را بخورند به چالش کشید. او تشخیص داد که مردم گوشت نمی‌خورند چون می‌خواهند حیوانات را بکشند، بلکه به‌خاطر نیازشان آن‌ها را می‌کشنند. شرکت او یعنی ایمپاسیبل

فودز، گوشت را مهندسی معکوس کرد تا به جایگزینی رسید که به طور کلی از گیاهان درست می‌شود و نمی‌توان آن را از گوشت اصلی تشخیص داد.

هر هفته در مجموعه رهبران اندیشه کارآفرینی اس‌تی‌وی‌پی، داستان‌هایی درباره به‌چالش‌کشیدن فرضیات گفته می‌شود. (۵) در هر مورد، این کارآفرینان وضع موجود را زیرسوال می‌برند و با نگاهی تازه به دنیا می‌نگرند. البته، مسیر آن‌ها پر از دست‌انداز است؛ اما انتظارش را دارند و چنین ذهنیتی را در خود پرورش می‌دهند که هر دست‌اندازی را می‌توان در طول این مسیر برطرف کرد و مسیر را برای موفقیت هموار ساخت.

ما اغلب با ترس و احترام به آن‌ها می‌نگریم؛ ولی از این‌که مثل آن‌ها جهش کنیم، اجتناب می‌کنیم. اما در بسیاری از نمونه‌ها، چالش‌های به‌مراتب کوچک‌تر هم بسیار ناگوار و سخت به‌نظر می‌رسند. برای بسیاری از افراد، تغییر شغل یا بیرون‌رفتن از شهر به‌اندازه سفر به مکانی بیگانه یا انجام کار امدادی، پر مخاطره است. خیلی راحت‌تر و آرام‌بخش‌تر است که در نقشی که به‌اندازه کافی خوب است بمانیم؛ در قیاس با این‌که بخواهیم کار دیگری را دنبال کنیم که بی‌ثباتی زیادی دارد. اکثر ما از برداشتن گام‌های کوچک و مطمئن راضی هستیم. زیاد از ساحل دور نمی‌شویم و قایق‌مان را هم به خطر نمی‌اندازیم.

اگر می‌خواهید درنظر بگیرید که وارونه زندگی شما چه شکلی می‌شود، تمرین به‌چالش‌کشیدن فرضیات را برای خودتان اجرا کنید. فهرستی با عنوان «قبل» بسازید، با تمام فرضیات خود درباره این‌که چطور وقت خود را می‌گذرانید: هر روز صبح چه ساعتی از خواب بیدار می‌شوید، روزها و ساعت‌های خاصی که هر هفته کار می‌کنید، طول مسیر رفت‌وآمد، نوع کاری که انجام می‌دهید، افرادی که با آن‌ها کار می‌کنید، میزان زمانی که ورزش می‌کنید، کسانی که اوقات فراغت خود را با آن‌ها می‌گذرانید، چیزهایی که برای شام می‌خورید، کارهایی که شب‌ها و آخرهفته‌ها می‌کنید، جاهایی که برای تعطیلات می‌روید، مقدار پولی که از هر حقوق پس‌انداز می‌کنید، احساسی که در پایان روز دارد،

زمانی که می‌خواهد و... . هرقدر می‌شود، این فهرست را طولانی کنید و هرقدر می‌توانید فرضیاتِ مربوط به زندگی خودتان را باز کنید. سپس با درست‌کردن فهرست «بعد»، برای تمام این‌ها جایگزین‌هایی در نظر بگیرید. موارد این فهرست یا باید مخالف فهرست قبل باشند یا گونه‌ای اغراق‌آمیز همان چیزهایی باشند که در فهرست «قبل» هست. برای مثال، اگر هر روز بیست دقیقه‌ای تنهاًی ورزش می‌کنید، جایگزین‌هایش می‌تواند این باشد که «اصلًاً ورزش نمی‌کنم»، یا «به کلاسی ورزشی در باشگاه می‌روم» یا «با سگم می‌دوم». اگر اوقات فراغت خود را با تماشای تلویزیون می‌گذرانید یا مشغول بافتني می‌شوید در آن صورت گزینه‌های دیگر می‌تواند فعالیت داوطلبانه در نوانخانه، یادگرفتن چتربازی یا کلاس بداهه‌گویی باشد.

وقتی فهرست‌های «قبل» و «بعد» خودتان را آماده کردید، آن‌ها را با هم مخلوط کنید و مطابقت دهید تا مجموعهٔ کاملاً جدیدی از سناریوها بسازید. حتی تغییر از یکی از فرضیات شاید برای متحول کردن زندگی شما به نحوی جالب کافی باشد. به خاطر داشته باشید اگر بخواهید مفروضات قبلی خود را بشناسید و به چالش بکشید، جایگزین‌های بی‌شماری می‌توانید کشف کنید. به قول آلن آلدا^۵ «مفروضات شما پنجره‌های شما رو به دنیا هستند. هرازگاهی آن‌ها را تمیز کنید و گرنه نور داخل نمی‌آید».^(۶)

به رغم این حقیقت که با حل مسائل بزرگ می‌توان سودی به دست آورد، رندی در کتابش، راهب و معما^۷ بر اهمیت اشتیاق برای حل مستله‌ای مهم به جای انگیزه پول‌درآوردن تأکید می‌کند. (۷) برای توضیح این تفاوت، او مبلغی مذهبی را که با سوروسوچ مأموریت مهمی را دنبال می‌کند، با سرباز مزدوری مقایسه می‌کند که انگیزه او فقط خدمت به منافع خودش است. شرکت‌های موفق، به‌واسطهٔ تمرکز روی کشف

راه حل برای چالش‌های مهم، با انرژی‌ای همانند مبلغ مذهبی متولد می‌شوند. این پیام در گفتهٔ گای کاواساکی بازگو می‌شود که می‌گوید بهتر است «به جای پول ساختن، معنا بسازید». (۸) اگر هدفِ شما از تلاش برای حل مسئله‌ای بزرگ به روش‌های نوآورانه، ساختن معنا باشد احتمال بیشتری هست که پول عایدتان شود؛ در مقایسه با این که با هدفِ پول‌سازی شروع کنید، که در آن صورت احتمالاً نه پول خواهد ساخت و نه معنا.

گای کاواساکی کارآفرینان، سرمایه‌گذاران کسب‌وکار و مخترعانی که پیش‌تر شرح داده شدند، چه ربطی به دانشجویانی دارند که با پنج دلار، گیرهٔ کاغذ یا بطری‌های آب شروع به کار کردند و چالش‌شان این بود که تا حد ممکن ارزش بیافرینند؟ خیلی ربط دارند. تمام این مثال‌ها این ایده را تقویت می‌کنند که شناسایی مشکلات پیرامون خود و سپس تلاش مداوم برای حل آن‌ها فواید بسیار زیادی دارد. این به آن معنا نیست که این فرایند ترسناک نیست؛ هست! همیشه خطر این هست که تلاش‌های شما بی‌اثر شوند. همان‌طور که ایلان ماسک^۹، مبتکر و کارآفرین مشهور جهانی در مصاحبه‌ای گفت، «واقعاً فکر می‌کنم گاهی به شدت می‌ترسم... وقت‌های کمی هست که چیزی چنان مهم وجود دارد و تو آن قدر باورش داری که می‌توانی علی‌رغم ترس انجامش دهی».^(۹)

مشکلات و فرصت‌ها فراوان‌اند، فقط منتظرند کسی بخواهد راه حل‌های بدیع برای شان پیدا کند. این، مشاهدهٔ دقیق، کار تیمی هماهنگ، توانایی اجرای برنامه، تمایل به درس گرفتن از شکست و حل مسئلهٔ خلاق می‌طلبد. اما اولین شرط، داشتن این نگرش است که مسئله را «می‌توان» حل کرد. من و دانشجویانم دریافت‌هایم که هرچه در حل مسئله با تجربه‌تر شوید، مطمئن‌تر می‌شوید که می‌توانید راه حلی پیدا کنید.

چندسال پیش در اسکاتلندر، در یک اردوی آموزشی کارآفرینی تدریس می‌کردم. این

اردوی یک هفته‌ای را جیمز بارلو^{۷۴} در مؤسسه شرکت‌های اسکاتلندي^{۷۵} برگزار می‌کرد. شرکت‌کنندگان پنجاه دانشجو از سراسر کشور بودند که در رشته‌های علمی مختلفی تحصیل می‌کردند: از جرم‌شناسی گرفته تا نجوم. بیشتر آن‌ها اصلاً هیچ سروکاری با کارآفرینی نداشتند. در آغاز آن هفته، بسیاری از آن‌ها با اولین تکلیف تعیین‌شده خودشان را باختند. در آن تمرین از آن‌ها خواسته شد محصول یا خدمت جدیدی اختراع کنند و سپس آن را بفروشند. در ساعت شش بعدازظهر به هر تیم پنجاه پوند انگلیس به عنوان سرمایه‌ای اولیه داده شد. آن‌ها برای تکمیل پروژه کلاً هجدۀ ساعت وقت داشتند. هدف این بود که این دانشجویان را از منطقه آسایش‌شان بیرون بکشیم و به دنیای واقعی وارد کنیم. بسیاری از دانشجوها می‌گفتند کم مانده به خانه فرار کنند. البته حتماً لازم نبود این را بگویند؛ چشم‌های هراسان آن‌ها همین را داد می‌زد. اما همه آن‌ها غرق کار شدند و... شوکِ دلنشیزی به من وارد کردند. گروهی چترگردان^{۷۶} شدند و به کسانی که گرفتار باران غیرمنتظره می‌شدند، کمک رساندند. گروهی از آن‌ها دکه دوست‌یابی بدون آشنایی قبلی را در یک بار محلی راه انداختند. گروهی هم در خیابانی شلوغ در وسط شهر، دکهٔ موقت واکسی باز کردند.

اما این تکلیف فقط شروع تجربه آن‌ها بود. در پایان هفته‌ای پر از فعالیت‌های چالش‌برانگیز از جمله جست‌وجوی روزنامه برای شناسایی مشکلات، طوفان فکری برای رسیدن به راه حل‌های خلاقانه، طراحی سرمایه‌گذاری‌های مخاطره‌آمیز جدید، ملاقات با مشتریان احتمالی، ساختن فیلم‌های تبلیغاتی و تبلیغ عقاید خود به گروهی از مدیران موفق، آماده بودند تقریباً هر چالشی را بپذیرند.

یکی از تیم‌هایی که به خاطرم مانده است، سه زن جوان بودند که برای آن‌ها همه این

چیزها کاملاً تازه و جدید بود. وقتی اولین تکلیف داده شد، بسیار مضطرب شده بودند. با این حال، در پایان هفته، به ایدهٔ شگفت‌آوری رسیدند که مورد تمجید بسیار هنیت داوران قرار گرفت و نیز بودجهٔ اولیه را از طرف سرمایه‌گذاران کسب کرد. آن‌ها یک خدمت‌رسانی موبایلی و بی‌دردسر برای پرُو سینه‌بند ساختند؛ چون براساس مشاهدات آن‌ها، بیش‌تر زنان از این فرایند خجالت می‌کشند و غالباً با سینه‌بندهای بی‌قواره و ناندازه کنار می‌آیند. ویدئوی تبلیغاتی آن‌ها با سلیقه درست شده بود و همه را قانع کرد که این فرصت جالبی است.

در آخرین روز این کارگاه آموزشی، یکی از این زنان جوان به من گفت: «حالا می‌دونم چیزی نیست که نتونم انجام بدم.» او همراه با سایر دانشجویان، پیش‌ازاین، انبوهی از مهارت‌هایی را داشتند که برای انجام چیزهای خارق‌العاده لازم بود. تنها چیزی که ما به آن‌ها تقدیم کردیم، مدرکی ملموس همراه با مجالی مناسب بود که بتوانند مشکلات را به فرصت تبدیل کنند.

جرد لیندزون^{۷۶} در مقالهٔ خود در نیویورک تایمز این احساس را بیان کرده است که چطور با پریدن از یک هواپیمای فوق‌العاده خوب با یک چتریاز دوره‌دیده، بر ترس خود از طردشدن، شکست‌خوردن و آسیب‌پذیری غلبه کرده است. (۱۰) در آن لحظه متوجه می‌شود که با انجام ترسناک‌ترین کاری که می‌توانسته تصورش را بکند و فهمیدن این که نمی‌میرد، دیگر چیزی برای ترسیدن وجود ندارد.

فصل سه: یا لباس شنا یا مرگ

روان‌شناس مشهور بی‌اف‌اسکینر^{۷۷} زمانی نوشت که تمام رفتارهای انسانی را می‌توان به‌شکل سازگاری شخص با خودش، یعنی استخراژن‌ها، یا سازگاری با جامعه در مقیاس بزرگ دانست. (۱) با این حال، این سه نیرو غالباً در تضاد هستند و باعث تنش در خورتوجهی می‌شوند. قوانینی که جامعه ایجاد کرده است، حضور عظیمی در زندگی ما دارند؛ این قوانین را دولت، گروههای مذهبی، کارفرمایان ما، مدارس، همسایگان و خانواده‌های مان خلق کرده‌اند. هر روز، نشانه‌های جسمانی به همهٔ ما می‌گویند که چه کار کنیم، دستورالعمل‌های مکتوب به ما می‌گویند که چطور رفتار کنیم و قواعد اجتماعی ما را ترغیب می‌کنند تا در چهارچوب‌های مشخص عمل کنیم. قواعد و هنجارهای اجتماعی طوری طراحی شده‌اند که دنیای اطراف ما را سازمان‌یافته‌تر و پیش‌بینی‌پذیرتر بسازند و از آسیب‌رساندن ما به دیگران جلوگیری کنند.

چون این گروههای اجتماعی، با هنرمندی، قواعد و قوانین روشن و صریحی دربارهٔ ما درست می‌کنند، غالباً خودمان را در وضعیت‌هایی می‌باییم که تحریک می‌شویم برای اراضی نیازهای شخصی یا انگیزه‌های گونهٔ خود، آن‌ها را نقض کنیم. درواقع، خود ما هم قوانین زیادی برای خودمان وضع می‌کنیم؛ قوانینی که تا حد زیادی دیگران آن‌ها را تأیید می‌کنند. همین‌طور که مراحل عمر را پشت‌سر می‌گذاریم، این قواعد در تاروپود بافت شخصی ما تنیده می‌شوند. خطوط موهمی پیرامون آن‌چه فکر می‌کنیم می‌توانیم انجام دهیم، ترسیم می‌کنیم؛ خطوطی که غالباً بیشتر از قواعدی که جامعه در مقیاس بزرگ بر ما تحمیل می‌کند، ما را محدود می‌سازد. خودمان را به‌واسطهٔ حرفة، درآمد، محل زندگی، ماشینی که زیرپایی ماست، تحصیلات و حتی با طالع‌بینی خودمان، تعریف

می‌کنیم. هر تعریف ما را درون مفروضات خاصی محصور می‌سازد، درباره این که چه کسی هستیم و چه کاری می‌توانیم بکنیم. یاد صحنه معروفی از فیلم شام من با آندره^{۱۸} می‌افتم که می‌گوید نیویورکی‌ها «هم زندانی‌ان و هم زندانی‌بان، درنتیجه دیگه جایی برای ترک زندانی که درست کرده‌ن ندارن، یا حتی نمی‌تونن زندان بودن اون رو ببینن». (۲) همیشه با قوانینی ساختگی برای خودمان زندان‌هایی می‌سازیم. این قوانین ما را در چهارچوب نقش‌های خاصی محبوس، و از فرصت‌هایی بی‌شمار محروم می‌کنند.

اما چه زمانی یک قانون به راستی صرفاً یک توصیه است، و چه زمانی این توصیه‌ها به قوانین تبدیل می‌شوند؟ چه می‌شود اگر فرضیات زیربنایی را به چالش بکشید؟ عواقب خوب یا بد خارج شدن از مسیر مقرر چیست؟ برای کسانی که قوانین را می‌شکنند چه اتفاقی می‌افتد؟

لری پیج^{۱۹} یکی از بنیان‌گذاران گوگل، در سخنرانی‌ای مخاطبان را تشویق می‌کرد با بی‌توجهی مثبت به امر ناممکن، از قید دستورالعمل‌های تعیین‌شده رها شوند. (۳) این یعنی تا حد امکان بزرگ فکر کنید. وی متذکر شد بیشتر اوقات داشتن اهداف بزرگ، آسان‌تر از داشتن اهداف کوچک است. برای رسیدن به اهداف کوچک، راه‌های خیلی مشخصی وجود دارد و بسیاری از راه‌ها ممکن است به خطأ بروند؛ اما معمولاً با داشتن اهداف بزرگ، منابع بیشتری در اختیار دارید و برای دستیابی به آن‌ها راه‌های بیشتری وجود دارد. این بینش جالبی است. تصور کنید می‌خواهید از سانفرانسیسکو به قطب جنوب بروید. مسیرهای بسیار متفاوتی وجود دارد. احتمالاً برای رسیدن به آن‌جا برای خودتان زمان و سرمایه کافی در نظر می‌گیرید و در صورتی که اوضاع طبق برنامه‌ریزی پیش نرود، انعطاف به خرج خواهید داد. اما اگر هدف شما رفتن از این شهر به آن سر

شهر باشد، در آن صورت، این مسیر کاملاً مشخص است و انتظار سفری کوتاه دارد. اگر خیابان به دلایلی مسدود باشد، در ترافیک گیر می‌افتد و خسته می‌شود.

لیندا روتبرگ^۱، نمونه برجسته‌ای است از کسی که مهار هیچ مشکلی را چندان سخت نمی‌بیند و به راحتی از قید انتظارات رها می‌شود تا بتواند به جایی که می‌خواهد برسد. او باور دارد که اگر دیگران فکر کنند ایده‌های شما احمقانه است، در آن صورت باید درست همان مسیر را در پیش بگیرید. بیست سال پیش، لیندا، سازمانی استثنایی به نام ایندور^۲ تأسیس کرد. (۴) هدف آن‌ها پرورش کارآفرینی در کشورهای در حال توسعه بود. او درست بعد از فارغ‌التحصیلی از دانشکده حقوق^۳ بیل^۴، سازمان ایندور را با حسی فراتر از اشتیاق به ایجاد توسعه اقتصادی در مناطق محروم، راه انداخت. برای رسیدن به اهدافش، از هیچ کاری فروگذار نکرد؛ از جمله نزدیک‌شدن به رهبران بانفوذ کسب‌وکار که به حمایت‌شان نیاز داشت.

ایندور تلاش‌های خود را در امریکای لاتین شروع کرد و از آن زمان تاکنون به سایر مناطق دنیا از جمله ترکیه و افریقای جنوبی کشیده شده است. آن‌ها برای شناسایی کارآفرینانی با پتانسیل بالا، فرایند سختی را طی می‌کنند و بعد از انتخاب آن‌هایی که ایده‌های عالی و انگیزه اجرای طرح‌های شان را دارند، منابع لازم برای موفقیت را در اختیارشان قرار می‌دهند. به این کارآفرینان پول دستی نمی‌دهند؛ بلکه در عوض آنان را به افرادی در محیط کاری خود کارآفرینان معرفی می‌کنند که می‌توانند راهنمایی شان کنند. همچنین برنامه‌های آموزشی فشرده‌ای برای آن‌ها تدارک دیده می‌شود و فرصتی برای ملاقات با سایر کارآفرینانی به آن‌ها داده می‌شود که در حیطه کاری خودشان این مسیر پریج و خم را طی کرده‌اند. بعد از این‌که موفق شدند، به عنوان الگو و الهام‌بخش خدمت می‌کنند:

شغل‌هایی را در اجتماعات محلی خودشان ایجاد می‌کنند و بالاخره حق ایندور را اعاده و به نسل‌های بعدی کارآفرینان کمک می‌کنند.

نمونه‌ای الهام‌بخش از یکی از کارآفرینان ایندور، لیلا ولز^{۱۵} در بروزیل است. لیلا در محله‌های فقیرنشین در تپه‌های مشرف به ریودوژانیرو موسوم به گدامحله زندگی می‌کرد. با تمیز‌کردن خانه‌ها و با درآمدی بخورونمیر امراز معاش می‌کرد. با این حال، فکری در سر داشت: در بروزیل زنان زیادی بودند که به شدت مایل بودند موهایی نرم‌ترو با وز کمتر داشته باشند. لیلا، همراه با خواهرش هلویسا اسیس^{۱۶} محصولی تولید کردند که موهای پرگره را به موی تاب‌دار تبدیل می‌کرد. آزمایش‌های سعی و خطا همراه با شکست‌های متعدد، سال‌ها طول کشید؛ اما به‌محض این‌که راه حل را یافت، یک سالن زیبایی در ریو باز کرد. کسب‌وکارش پر رونق شد. لیلا رؤیای ایجاد شعبه‌های زنجیره‌ای سالن خود را در سر داشت. همراهی ایندور به او کمک کرد که رؤیایش را محقق سازد. این کسب‌وکار به‌نام بِلزا نچرال^{۱۷} در حال حاضر برای هزاران نفر شغل ایجاد می‌کند و بیش از پنجاه محصول مختلف و درآمد سالانه چندمیلیونی دارد.

اما این یکی از صدها داستان موفقیت از ایندور است. چند سال پیش در نشست دو سالانه ایندور بودم و غرق در انرژی و شوروشوقی شدم که در فضا موج می‌زد. همه کارآفرینان حاضر در مراسم، به‌خاطر تأمین ابزارهایی که لازم داشتند و نیز تشویق و دمیدن روحی برای پیشرفت، مدیون ایندور بودند. اگر لیندا به کسانی گوش داده بود که به او گفته بودند ایده‌هایش احمقانه است، این اتفاق هیچ وقت نمی‌افتد. راستش از آن زمان به‌بعد لیندا کتابی درباره تجاربش نوشته است با عنوان دیوانه یک جور تعریف است^{۱۸}. یکی از بزرگ‌ترین موانع پذیرش وظایف ناممکن این است که بیش‌تر اوقات، دیگران فوراً به شما

می‌گویند نمی‌توانید انجامش دهید. دقیقاً همین اتفاق برای نیکولاوس شی^{۸۴} افتاد وقتی تصمیم گرفت چالشی را که غیرممکن به نظر می‌رسید قبول کند. سال ۲۰۱۲ بود و نیکو به تازگی استارتاپ شیلی^{۸۵} را تأسیس کرده بود و می‌خواست یک بستر وام‌دهی همکار به همکار را در شیلی به نام کامپلو^{۸۶} راه‌اندازی کند. درست سه ماه بعد از راه‌اندازی این کسب‌وکار جدید، آن‌ها به مانع بزرگی برخورد کردند. سریرست بانک‌داری کشور او را تهدید کرد که اگر کسب‌وکارش را ادامه دهد به زندان می‌افتد. (۵) او متوجه شد که مقررات بانک‌داری در شیلی طوری طراحی شده است که از بانک‌های بزرگ و موفق محافظت کند. این موضوع برای نوآوری کارآفرینانی که می‌خواهند راهی برای اصلاح این سیستم پیدا کنند، جایی نگذاشته است.

نیکو از زوایای مختلف به این معضل نگاه کرد و درنهایت فهمید تنها راه تغییر این سیستم رساندن افراد روش‌فکرتر به جایگاه‌های سیاسی است. او تصمیم گرفت کشف کند چطور می‌شود در انتخابات شرکت کرد. معلوم شد اگر حزبی رسمی و مستقر حامی شما نباشد فرایندِ دشوار و ترسناکی است که به بروکراسی و کاغذبازی پرزمخت و زمان و انرژی نیاز دارد. به همین خاطر عجیب نیست که چرا تعداد کمی از افراد می‌خواهند در انتخابات شرکت کنند.

نیکو ایده احمقانه‌ای داشت: چه می‌شد اگر هر شهروندی می‌توانست سیاست‌مدار شود؟ ایجاد بستری شبیه کامپلو برای سیاست، ایده او بود. به‌این‌ترتیب همه می‌توانستند به راحتی اعلام نامزدی کنند و برای کمپین تبلیغاتی خود بودجه تأمین کنند. با الهام از این ایده، نیکو تصمیم گرفت حزب سیاسی کامل‌اً جدیدی راه بیندازد به‌نام تودوس^{۸۷} که به‌زبان اسپانیایی یعنی «همه». ارزش‌های این حزب ساده بودند: صداقت، همکاری،

احترام، شفافیت و پاسخ‌گویی، و هرکسی در کشور می‌توانست خودش را نامزد آن اعلام گند.

برای این‌که تبدیل به حزبی رسمی شوند. به ۳۵ هزار امضا نیاز داشتند و هر کدام از آن امضاها را باید بکی از جند دفتر اسناد رسمی به ثبت رسمی می‌رسانند. او چه کار کرد؟ با یک نخته بادداشت جلوی دفاتر اسناد رسمی در شهرهای مختلف ایستاد و با هر کسی که از آن‌جا می‌گذشت گفت و گو کرد. او از آن‌ها می‌خواست در این حزب جند ایدئوژی و جدید ثبت‌نام کنند. با این تأکید، توانست در چهار منطقه از مناطق پنجاه‌گانه کشور، برای شرکت این حزب در فهرست نامزدهای انتخاباتی امضاهای کافی جمع کند.

کانال تلگرامی @ketabdeh

مرحله بعد ترغیب نامزدها برای ثبت نام در انتخابات بود. اولین شخصی که این چالش را پذیرفت، کمدین معروف و مجری رادیو در شیلی بود. عالی بود؛ اما به نامزدهای بیشتری نیاز داشتند تا نشان دهند که جدی‌اند. به این ترتیب بعد از کلنگار رفتن بر سر این موضوع، نیکو تصمیم گرفت به عنوان رئیس حزب کنار بکشد تا خودش را در انتخابات نامزد کند!

در تاریخ ۱ مارس ۲۰۱۷ نیکو پیش نامزد رسمی ریاست جمهوری در شیلی شد. او هر کاری را که داشت متوقف کرد و نقش جدیدش را بر عهده گرفت، به کل کشور سفر کرد و با شهروندانی با سوابق مختلف صحبت کرد تا دیدگاه‌های آن‌ها را درک کند. تودوس نیز چهارده نامزد دیگر را جذب کرد: هفت تا برای کرسی‌های سنا^{۳۱} و هفت تا برای کنگره.

بسیاری از نزدیکان نیکو فکر می‌کردند او کاملاً احمق است! همسرش، مادرش و دختر نوجوانش از او خواهش می‌کردند استعفا کند؛ اما او می‌دانست که باید نشان دهد برای بهترنشستن دمکراسی، هر کسی می‌تواند و باید در اداره کشور مشارکت کند. او هیچ وقت بیش از این نترسیده بود. درواقع وقتی یکی از دوستان از او پرسید آیا می‌داند وارد چه جریانی شده است به گریه افتاد. او می‌دانست که مجبور است این کار را به عهده بگیرد؛ اما در ضمن می‌دانست که چالش برانگیزترین کاری است که در عمرش انجام داده است.

درست است که هیچ‌یک از اعضای حزب تودوس در رقابت‌های سیاسی پیروز نشد و این حزب به حداکثر آرا برای ادامه دست نیافت؛ اما نیکو به طرزی باورنکردنی مفتخر بود که همراه با همکارانش همهٔ سعی خود را کرده‌اند. او قصد دارد این حزب را به زودی از نو بسازد. این مثال نشان می‌دهد که اگر هدف بزرگی برای خودتان دارید، مانند

دموکراتیک کردن دمکراسی، باید آن را به اقدامات جزئی و قاطع تجزیه کنید تا بر موانع اجتناب ناپذیر در این مسیر غلبه کنید.

مسلمان پرداختن به مسئله‌ای بزرگ کار شاقی است؛ اما زمانی که تصمیم می‌گیرید انجامش دهید، گریز از رویکردهای سنتی برای حل آن، به همان اندازه سخت خواهد بود. این جایکی از جاهایی است که نقض چند قانون مفید واقع می‌شود.

یکی از تمرین‌های مورد علاقه من در کلاس این است که دانشجویانم حل مسئله را به روشی غافل‌گیرانه انجام دهند. در ابتدا مشکلاتی را که مربوط به گروهی خاص است، مطرح می‌کنم. برای مثال، اگر گروهی از مدیران اجرایی در خدمات شهری باشند، موضوع می‌تواند تشویق شرکت‌ها به صرفه‌جویی در مصرف انرژی باشد؛ اگر یک گروه تناول باشند، مسئله می‌تواند جذب مخاطبان بیشتر باشد؛ اگر گروهی از دانشجویان کسب‌وکار باشند، شاید چالش بتواند طرح ایده‌هایی برای رستورانی با مدل کامل‌نو باشد. سپس گروه را به تیم‌های کوچک تقسیم می‌کنم و از هر کدام می‌خواهم بهترین و بدترین ایده‌ها برای حل مسئله مطرح شده ارائه دهند. بهترین ایده‌ها رویکردهایی هستند که هر تیم فکر می‌کند با پیش‌گرفتن آن‌ها مشکل را به شیوه‌ای عالی حل خواهد کرد. بدترین ایده‌ها ناکارآمد و بدون سودآوری خواهند بود یا مشکل را بدتر خواهند کرد. زمانی که تیم‌ها کارشان را تمام کردند، بهترین ایده‌های شان را روی یک تکه کاغذ جدا می‌نویسند و روی آن می‌نویسند «بهترین». بدترین ایده‌های شان را هم روی کاغذی با عنوان «بدترین» می‌نویسند. سپس از شرکت‌کنندگان می‌خواهم آن‌ها را به من بدهند. بعد، برگه «بهترین» را با صدای بلند می‌خوانم. معمولاً این ایده‌ها به تدریج بهتر می‌شوند، درست مانند رستورانی نوک قله کوه با غروبی زیبا. سپس آن‌ها را پاره می‌کنم. دانشجوها

بهوضوح شوکه میشوند و هیچ‌کدام رضایت چندانی نشان نمی‌دهند.

سپس بدترین ایده‌ها را بین آن‌ها پخش می‌کنم. حالا هر تیم ایده‌ای در دست دارد که تیم دیگر فکر کرده بود وحشتناک است. از آن‌ها خواسته می‌شود این ایده بد را به ایده‌ای خارق‌العاده تبدیل کنند. آن‌ها به ایده بسیار بدی که به آن‌ها داده شده است، نگاهی می‌اندازند و به سرعت متوجه می‌شوند گذشته از این حرف‌ها واقعاً آن‌قدرها هم بد نیست. درواقع، بیش‌تر اوقات فکر می‌کنند معرکه است. ظرف چند ثانیه، همیشه کسی می‌گوید: «هی این ایده محشریه!»

زمانی که این تمرین را با یکی از شرکت‌های خدمات شهری انجام می‌دادیم، یکی از بدترین ایده‌ها برای صرفه‌جویی در انرژی، این بود که به هر کدام از کارکنان برای مقدار انرژی‌ای که استفاده می‌کند، سهمیه‌ای داده شود تا به‌ازای مازاد این سهم، هزینه دریافت شود. آن‌ها فکر کردند این ایده بسیار احمقانه‌ای است. تیمی که این ایده را دریافت کرد، آنرا به ایده‌ای تبدیل کرد که به راستی شایان توجه است. طبق آن، هر کارمندی برای مقدار انرژی‌ای که مصرف می‌کند سهمیه مشخصی دارد. اگر کمتر از آن مصرف کند، پول دریافت می‌کند و اگر بیش‌تر مصرف کند، هزینه‌اش را باید پرداخت کند. آن‌ها حتی می‌توانستند اعتبارات انرژی را به همکاران خود بفروشند و حتی انگیزه بالاتری برای صرفه‌جویی در انرژی پیدا می‌کردند. آن‌ها در اصل برنامه‌ای تنظیم کردند که مشابه با مدل کنترل و تجارت^{۴۲} است که برخی شرکت‌ها از آن استفاده می‌کنند.

من این تمرین را با گروهی از کارکنانی انجام دادم که مستول برگزاری رویدادهای هنری در استنفورد بودند. یکی از این تیم‌ها، باید با ایده‌ای بد، یعنی برگزاری نمایش استعدادیابی کارکنان^{۴۳}، راهی برای جلب مخاطبان بیش‌تر پیدا می‌کرد. این به‌ظاهر

مخالف کاری است که آن‌ها در حال حاضر انجام می‌دهند؛ یعنی آوردن استعدادهای درجه‌یک از سرتاسر دنیا. تیم دیگر این ایده را وارونه کرد. آن‌ها این ایده را با دیدِ بازتری تفسیر کردند و پیشنهاد جشن بزرگی را دادند که در آن اعضای هیئت‌علمی و کارکنان تمام دانشگاه، تنوع استعدادهای خودشان را در معرض نمایش بگذارند. این کار به احتمال زیاد افراد زیادی را که معمولاً به تماشای رویدادهای هنری نمی‌روند جذب و به ایجاد آگاهی برای برنامه‌های دیگر آن‌ها کمک می‌کرد.

زمانی که چالش، مطرح کردن بدترین ایدهٔ کسب‌وکار بود، پیشنهادها فراوان بودند. گروهی پیشنهاد کردند لباس‌های شنا را در قطب جنوب^{۹۴} بفروشند، یکی دیگر از گروه‌ها پیشنهاد دادند که رستورانی راه بیندازند که سوشی سوسک بفروشد و گروهی افتتاح یک موزهٔ حملهٔ قلبی را پیشنهاد دادند. در هریک از این نمونه‌ها، این ایده‌های بد به ایده‌های واقعاً جالبی تبدیل شدند که ارزش توجه را دارند. برای مثال، گروهی که ایدهٔ فروش لباس شنا در قطب جنوب را دریافت کرد، شعار یا لباس شنا یا مرگ را مطرح کرد. ایدهٔ آن‌ها این بود که مردمی را که می‌خواستند خوش‌هیکل شوند، در یک سفر رفت و برگشت به قطب جنوب ببرند. در پایان این سفر سخت، می‌توانند اندازهٔ لباس شناهای خود شوند. گروهی که باید سوشی سوسک را می‌فروخت، ایدهٔ رستورانی به نام لاکوکاراچا^{۹۵} را مطرح کرد که تمام انواع سوشی‌های خارجی را با استفاده از مواد اولیهٔ غیرستنی، اما مغذی، تهیه کند و غذاخوری‌های کوچک ماجراجو را هدف قرار دهد. گروهی که چالش افتتاح یک موزهٔ حملهٔ قلبی را دریافت کرده بود، از این ایده به عنوان نقطهٔ شروع برای موزه‌ای که کاملاً وقف سلامت و پیشگیری شده باشد، استفاده کرد. تمام این گروه‌ها، نام‌های تجاری، شعارها و آگهی‌های تبلیغاتی گیرایی را برای این عمل‌های متھورانه

طرح کردند.

این تمرین، شیوه‌ای عالی برای بازکردن ذهن شما به روی راه حل مسائل است؛ زیرا نشان می‌دهد که بیشتر ایده‌ها، حتی آن‌هایی که احمقانه یا سطحی به نظر می‌رسند، غالباً حداقل ذره‌ای پتانسیل در خود دارند. ایده‌های خوب معمولاً قابل پیش‌بینی و تدریجی هستند؛ اما ایده‌های بد در را به روی برخی راه حل‌های واقعاً منحصر به فرد باز می‌کنند. از همه مهم‌تر این‌که این نشان می‌دهد با چهارچوب ذهنی درست، می‌توانید به بیشتر ایده‌ها و وضعیت‌ها توجه کنید و چیزی ارزشمند در آن‌ها پیدا کنید. برای مثال، حتی اگر سفر «یا لباس شنا یا مرگ» به قطب جنوب را شروع نکنید، نقطه شروع جالبی برای ایده‌هایی است که شاید عملی‌تر باشند.

دوست قدیمی من جان استیگلبوت^{۴۶} زمانی که برای تحصیلات تکمیلی درخواست پذیرش داد، از ارائه غلط یک ایده خوب استفاده کرد. او کاری کرد که هر آدم عادی‌ای فکر می‌کرد ایده وحشتناکی است و بعداً الهام‌بخش‌بودنش معلوم شد. او در آخرین لحظه تصمیم گرفت که می‌خواهد به به دانشکده کسب‌وکار برود. چون تمام موعدهای مقرر به پایان رسیده بود، تصمیم گرفت فرم تقاضانامه خود را به شیوه‌ای نامتعارف، از میان سایر تقاضانامه‌ها برجسته سازد. به جای توجه دادن به دستاوردهای برجسته‌اش، از یکی از استادان سابقش خواست نامه‌ای هزل‌آمیز بنویسد با این ادعا که جان بهترین دوست و همسلولی او در زندان بوده است. این نامه جان را با غیرعادی‌ترین عباراتی توصیف می‌کرد که هر کدام از اعضای کمیته پذیرش تا آن زمان شنیده بودند، مثل توانایی او در بازکردن شیشه‌ای دهان‌گشاد با باد گلو. آن‌هایی که در دفتر پذیرش بودند، به جای حذف جان، خیلی کنجکاو شدند که او را ملاقات کنند و از جان دعوت کردند به

دانشکده بیاید. جان آنقدر آدم نازنینی است که این نامه را علنی کرد؛ بنابراین شما هم می‌توانید آن را ببینید:

جان استیگلبوت را زمانی ملاقات کردم که یکی از مسافران اتوبوس بین‌شهری شرکت گریهاند^{۹۷} بود. بیهوش شده و به پشت، روی کف اتوبوس افتاده بود. نزدیکش یک فنجان استیروفوم^{۹۸} و یک کاغذ بسته‌بندی شکلات پر از ته‌سیگار پیدا کردم. یک بطری خالی ام‌دی توئنی/توئنی^{۹۹} دستش بود. من بهترین دوستش هستم. بعد از این‌که حین سرفت از فروشگاه زنجیره‌ای سِون ایلوون^{۱۰۰} دستگیر شدیم، هم‌سلولی بودیم.

یک بار بعد از صرف غذای دلچسب در سپاه رستگاری^{۱۱}، رفتیم به جلسه‌ای مذهبی. آن جا هر دوی‌مان سعی داشتیم دختری را بلند کنیم. او شکست و تحقیر را به خوبی تحمل می‌کند، مسلماً بازنده‌ای حرفه‌ای است.

او خصوصیات تأثیرگذاری دارد که هرکسی که هرکدام از شرکت‌های جونیور اچیومنت^{۱۲} یا رخت‌شوی خانه‌های کوچک خانوادگی می‌توانند از آن به نحو احسن استفاده کنند. وقتی خمیازه می‌کشد، دندان‌های زرد و قهوه‌ای اش را می‌پوشاند و وقتی می‌خواهد تف کند، پنجره را باز می‌کند. با آروغش می‌تواند در شیشهٔ مربا را باز کند. ماهی یک بار دوش می‌گیرد. اگر بشود از صابون استفاده می‌کند. به جایی احتیاج دارد تا مجبور نباشد در مستراح ایستگاه اتوبوس بخوابد. باید کاری در شرکتی بزرگ پیدا کند که نوشیدن زیاد و میل جنسی اش به اگزوتیک برداز^{۱۳}، باعث اخراجش در اولین روز کاری نشود. هرکسی که میل جنسی به اگزوتیک برداز داشته باشد، هم اصیل و هم فارغ از فکر و خیال است. درواقع، آن قدر فارغ از تفکر است که به کل از آن بی‌بهره است.

این مردک برای مشروب هر کاری می‌کند. حتی شاید کار کند. حالا که استیگس^{۱۴} بیرون از زندان است، مطمئنم افسر عفو مشروط بدش نمی‌آید دانشکده‌ای عالی برای مدت کوتاهی مراقبش باشد. او رهبری عالی در هیلز آنجلز^{۱۵} است و تمام پسرهایی که باهشان حرف زدم، فکر می‌کردند او جنایت‌کار سفیدپوست خفنی است.

بین تمام آدم‌هایی که روی کرهٔ زمین می‌شناسم، از جمله آن‌هایی که کف اتوبوس غش کردند، این یارو بهترین است.

روی هم‌رفته به‌نظرم به آن خوبی‌ای که من وانمود کردم نیست. من را از زندان بیرون بیاورید؛ آن وقت می‌توانم به‌جای او به شیکاگو بروم.

وقتی جان برای مصاحبه رسید، هر کسی در دفتر از پشتِ در سرک می‌کشید تا به مرد کی که این تقاضانامهٔ وحشیانه را نوشته است نگاهی بیندازد. او مؤدب بود و در خلال مصاحبه‌اش وقار داشت و پذیرفته شد.

چیزی که خوب بودن جلسات طوفان فکری را تضمین می‌کند، این مفهوم است: هیچ ایدهٔ بدی وجود ندارد. گاهی اوقات، احمقانه‌ترین ایده‌ها وقتی در ابتدا مطرح می‌شوند، غیرعملی به نظر می‌رسند؛ اما در ادامه به جالب‌ترین ایده‌ها تبدیل می‌شوند. شاید در اولین بازگویی جواب ندهد؛ اما با کمی سبک‌وسنگین‌کردن شاید به راه حل‌های درخشنانی تبدیل شوند که اجرایی باشند.

اداره و برگزاری یک جلسهٔ طوفان فکری موفق، درواقع مهارت و تمرین زیادی می‌طلبد. باید این فرض را کنار بگذارد که ایده‌ها باید شدنی باشند تا ارزش داشته باشند. با تشویق افراد به مطرح‌کردن ایده‌های خام و نه‌چندان دقیق، این تمایل را در دیگران کمرنگ می‌کنید که قبل از درمیان‌گذاشتن ایده‌هایشان، بخواهند آن‌ها را تصحیح کنند. مطلب اصلی، وضع قواعدِ پایه در آغاز و تقویتِ آن‌هاست. تام کلی^{۱۶}، مدیر کل شرکت طراحی آئی‌دی‌ای^{۱۷} و برادر دیوید کلی^{۱۸}، کتابی نوشت به نام هنر نوآوری^{۱۹} که در آن، قواعدِ طوفان فکری در شرکت‌شان را توصیف می‌کند. یکی از مهم‌ترین قواعد، بسط ایده‌های دیگران است. با این رویکرد، در پایان یک جلسهٔ طوفان فکری خوب، چندین نفر احساس می‌کنند که بهترین ایده‌های حاصل این جلسه را خلق کرده‌اند یا در ایجاد

آن سهیم بوده‌اند. همچنین چون هرکسی در اتاق، فرصتی برای مشارکت دارد و شاهد ظهور و تحول تمام ایده‌هاست، معمولاً یکی از حامیان این ایده‌ها می‌شود که راهی پیاده‌سازی و اجرا می‌شوند.

اگر در جلسات طوفان فکری شرکت کرده باشد، می‌دانید که همیشه این‌طور پیش نمی‌روند. ازین‌بردن میل طبیعی افراد برای احساس مالکیت شخصی‌ای که نسبت به ایده‌های شان دارند، دشوار است و مشارکت در ساختن و پروپالدادن به پیشنهادات دیگران، ممکن است سخت باشد. پاتریشیا رایان مدسون^۳ که حکمت بذله‌گویی^۴ را نوشته است، تمرین دست‌گرمی عالی‌ای طراحی کرد که این دو ایده را احیا می‌کند: هیچ ایده‌ای بد نیست و ایده‌های دیگران را رشد بده. شما گروهی را به چند دسته تقسیم می‌کنید. یک نفر سعی می‌کند مهمانی‌ای را برنامه‌ریزی کند و پیشنهادهایی به بقیه می‌دهد. نفر دیگر باید به هر ایده‌ای نه بگوید و باید دلیلی بیاورد که چرا جوابش نه است. برای مثال، اولین شخص می‌تواند بگوید: «بیاین برای شنبه‌شب یه مهمونی ترتیب بدیم»، نفر دوم می‌گوید: «نه، من باید سرم رو بشورم.» همین‌طور که نفر اول به تلاش ناامید‌کننده‌اش برای طرح هر ایده‌ای که نفر دوم بپذیرد ادامه می‌دهد، این روند چند دقیقه طول می‌کشد. یک بار که این دوره طی شد، نقش‌ها عوض می‌شود و شخص دوم، وظیفه برنامه‌ریزی مهمانی را به عهده می‌گیرد. نفر اول باید به هرچیزی بله بگوید و باید این ایده را پرورش دهد. برای مثال، «بیاین شنبه‌شب یه مهمونی بگیریم.» پاسخ می‌تواند این باشد: «آره، من یه کیک می‌آرم.» این موضوع همین‌طور ادامه می‌یابد و ایده‌ها می‌توانند غیرواقعی و غیرعملی‌تر شود. در برخی موارد، دو طرف سر از زیر آب یا سیاره دیگر درمی‌آورند و تمام انواع غذاهای خارجی و سرگرمی‌های عجیب‌غیری را وارد می‌کنند.

انرژی در فضا افزایش می‌یابد، روحیه و شوروشوق بالا می‌رود و تعداد زیادی از ایده‌ها تولید می‌شوند.

این نوعی از انرژی است که باید در خلال یک جلسه طوفان فکری عالی حاضر باشد. البته، در بعضی جاها باید تصمیم بگیرید که چه چیزی شدنی است؛ اما این نباید در حین مرحله تولید ایده اتفاق بیفتد. طوفان فکری یعنی کنارگذاشتن رویکردهای متعارف حل مسئله. باید برای وارونه کردن ایده‌ها راحت باشید، آن‌ها را از درون به بیرون بکشید و از زنجیره هنجارها رهای شان کنید. در پایان یک جلسه طوفان فکری، باید طیف ایده‌هایی که تولید شده‌اند، غافل‌گیرکننده باشند. تقریباً در تمام موارد، حداقل چند تا از این ایده‌ها به منزله بذر فرصت‌های عالی واقعی عمل می‌کنند که آماده کشت و کار بیشترند.

باید به یاد داشته باشید که تولید ایده، شامل اکتشاف و سیاحت دورنمای احتمالات است. تولید ایده‌های بدُوی و خام، هیچ هزینه‌ای ندارد و لازم نیست به هیچ کدام آن‌ها متعهد باشید. هدف، شکستن قوانین با تصویرکردن دنیایی است که در آن‌جا، قوانین طبیعت متفاوت‌اند و تمام قیدها برداشته می‌شوند. به محض این‌که این مرحله کامل شد، بهتر است سراغ مرحله بهره‌برداری بروید؛ مرحله‌ای که در آن‌جا برخی از ایده‌ها را برای بازبینی و اکتشاف بیشتر انتخاب می‌کنید. همزمان می‌توانید ایده‌ها را با دید نقادانه‌تری ببینید.

قاعده‌شکنی در تمام سازمان‌ها و در حین تمام فرایندها می‌تواند اتفاق بیفتد. شرکت‌هایی مانند لیفت^{۱۱۲}، ایریان‌بی^{۱۱۳}، نت‌فلیکس^{۱۱۴} و اسپیس‌ایکس^{۱۱۵} را در نظر بگیرید که تمام مفروضات سنتی و قدیمی در صنایع مرتبط را به چالش کشیدند. لیفت بسیاری از مفروضات درباره حمل و نقل محلی را به چالش کشید، مانند این‌که «مردم سوار ماشین

غريبه‌ها نمي‌شوند». ايربي‌ان‌بي اين فرض را به چالش کشيد که مردم نمي‌خواهند تختخواب يا اتاقی در خانهٔ خود را به يك غريبه اجاره دهند. نت‌فلیکس اين فرض را به چالش کشيد که توزيع‌کنندهٔ فيلم نمي‌تواند محتوای خودش را تولید کند. اسپيس‌ايکس هم اين فرض را به چالش کشيد که اكتشافات فضائي حتماً باید توسط دولت‌ها انجام شود نه شركت‌های خصوصي. تمام اين کسب‌وکارها با بازکردن درها رو به گنجينهٔ فرصت‌ها، صنایع مرتبط را بهبود بخشيده‌اند.

قوانين غالباً معنای‌شان شکستن است. اين اидеه در جملهٔ تكراري‌اي که به‌كرات استفاده می‌شود، مستتر است: «اجازه نگير؛ ولی بابت فراموش‌کاري عذرخواهی کن.» بيش‌تر قوانین به‌عنوان سطح پايان‌ترين وجه مشترك وضع شده‌اند. به‌اين‌ترتيب اطمینان حاصل می‌شود که کسانی که نمي‌دانند چه‌كار باید بکنند، درونِ اين مرزاها باقی می‌مانند. اگر از کسی پرسيد فيلم‌سازی، شروع‌به‌کاري شركت، ورود به دانشکدهٔ عالي يا ادارهٔ دفتری سياسي چگونه است، معمولاً دستورالعمل بلندبالايي می‌گيريد که شامل دريافت کمک‌های بيش‌تر از متخصصانی است که از قبل در اين عرصه‌ها فعال بوده‌اند. اين شامل تأمین مالي سرمایهٔ اوليه و نمایندگی‌ها و آزمون‌ها و موافقت‌های رسمي نيز می‌شود.

اکثر افراد پيروي از اين قوانين را انتخاب می‌کنند؛ اما عدهٔ کم ديگري نه. مهم اين است که به ياد داشته باشيد غالباً راه‌های خلاقانه‌اي برای دورزدن قوانين وجود دارد تا بتوانيد از روی مowanع مرسوم بيريد و با درييش گرفتن مسيري فرعی به هدفتan برسيد. درست مانند وقتی که وقتی بيش‌تر افراد در صف بی‌پایان ترافيك در جادهٔ اصلی به‌سمت اتوبان منتظرند، عده‌اي که ماجراجوتند سعي می‌کنند راهی فرعی پيدا کنند تا سريع‌تر به

مقصدشان برسند. البته برخی قوانین برای حفظ ایمنی ما، حفظ نظم و ایجاد فراینده است که برای بسیاری از افراد مؤثر است؛ اما در طی این مسیر، گاهی ارزش دارد که به قوانین شک کنیم. گاهی مسیرهای فرعی حوالی قوانین، می‌توانند شما را به هدفتان برسانند؛ حتی زمانی که مسیرهای قدیمی به نظر مسدود هستند.

لیندا روتنبرگ از ایندور، داستانی مربوط به این قضیه را گفت که یکی از مشاورانش برای او تعریف کرده بود: دربارهٔ دو دانشجوی خلبانی هواپیماهای جنگی که قرار گذاشتند چیزهایی را که از مربی‌های خود آموخته بودند، باهم در میان بگذارند. اولین خلبان گفت: «هزار قاعده و قانون برای پرواز به من دادن.» خلبان دوم گفت: «به من فقط سه قانون گفت.» خلبان اول خوشحال بود که چه خوب که گزینه‌های بیشتری دارد، تا این‌که دوستش گفت: «مربی‌م به من گفته که سه چیز را اصلاً انجام ندم؛ بقیه‌ش با خودم.» این داستان، این ایده را توصیف می‌کند که دانستن چند چیزی که واقعاً خلاف قوانین هستند، بهتر از دانستن چیزهای بسیار زیادی است که فکر می‌کنید باید انجام دهید. این داستان همچنین تفاوت میان قوانین و توصیه‌ها را یادآوری می‌کند. وقتی به تدریج از اهمیت توصیه‌ها بکاهید می‌بینید قوانین، بسیار کمتر از چیزی هستند که تصور می‌کردید. لیندا به این روش ایندور را هدایت می‌کند: به هر شعبه دارای حق امتیاز، سه ممنوعیت ابلاغ می‌شود. بقیه کاملاً به عهده خودشان است.

بیایید پا را از دنیای کسب‌وکار فناوری‌های پیشرفته بیرون بگذاریم و بینی چطور می‌توانیم قوانین را بشکنیم تا چیزی با ارزش عالی در عرصه‌ای کاملاً متفاوت خلق کنیم. چند سال گذشته، شاهد سیر روبرشد علاقه به رستوران‌هایی بوده‌ایم که به شیوه‌ای کاملاً نو به غذا، پخت‌وپز و صرف خوراک، توجه می‌کنند. نسل جدید سرآشپزهای همه‌جای

استفاده از فنون سنتی پخت‌وپز، خوراک‌شناسی مولکولی را آزمایش کرده‌اند که مرزهای آشپزی را به انواع روش‌های نامعمول گسترش می‌دهد. این رستوران‌ها از تجهیزات و مواد آزمایشگاهی استفاده می‌کنند و به طرزی خارق‌العاده با حس‌های شما بازی می‌کنند. این آشپزخانه‌ها پر از بالون^{۱۱۶}، سرنگ و یخ خشک هستند و هدف‌شان تولید غذایی است که شوکه‌کننده و خوش‌مزه باشد. در آشپزخانهٔ موتو^{۱۱۷} در شیکاگو، آن‌ها فهرستِ چشیدن غذا دارند و واقعاً می‌توانید طعم غذاهای این فهرست را بچشید. انگار دارید غذا را می‌خورید، مثلًاً مزهٔ یک ساندویچ پنینی ایتالیایی.

متو تلاش می‌کند با هر بشقاب غذایی که سرو می‌کند، قوانین را بشکند، از تحويل جعبه‌های فدکس^{۱۱۸} روی میز با غذاهایی که مانند فوم‌های بسته‌بندی^{۱۱۹} هستند، تا درست‌کردنِ دسری که شبیهٔ ناچو^{۱۲۰} است؛ اما واقعاً از شکلات، انبهٔ تکه‌تکه‌شدهٔ منجمد و چیزکیک درست شده است. هر ظرفِ غذا طوری طراحی می‌شود که مرزِ تصورات شما را دربارهٔ این که غذا و مزه آن چطور باید باشد، وسعت می‌دهد؛ چون آن‌ها غذای شما را به‌آشکال و فرم‌های غافل‌گیرکننده دگرگون می‌سازند. یکی از سرآشپزان آن‌ها، بن روجی^{۱۲۱}، گفت هدف‌شان این بود که سیرکی برای حواس پنج‌گانهٔ شما ایجاد کنند. آن‌ها هر پیش‌فرضی دربارهٔ آماده‌سازی و ارائهٔ غذا را زیر سؤال می‌برند، شگردهای پخت‌وپز کاملًا بدیعی ایجاد می‌کنند و حتی ظروف سفارشی آشپزخانه طراحی می‌کنند که برای صرف غذا استفاده می‌شوند. این یک یادآوری عالی است که در هر عرصه‌ای، از آشپزخانه گرفته تا کار، می‌توانید قیدهایی را که شاید بی‌دردسر، اما غالباً محدودکننده هستند از میان بردارید.

یک راه دیگر برای مقابله با این قوانین این است که از انتظاراتی که برای خود دارید و

دیگران برای شما دارند آزاد شوید. ما هریک با داستانی بزرگ می‌شویم که دیگران به ما می‌گویند و خودمان به خود می‌گوییم درباره این که چه کارهایی می‌توانیم و نمی‌توانیم، یا باید و نباید انجام دهیم. من این را هر روز در دانشجویانم می‌بینم. آن‌ها همگی در یک جایگاه هستند؛ با این حال، براساس داستان‌هایی که به خودشان می‌گویند درباره این که زندگی‌های‌شان چگونه شود، آرمان‌های بسیار متفاوتی دارند. زمانی که تشویق‌شان می‌کنم از قیود خودت‌حملی خویش آزاد شوند، محدوده انتخاب‌های‌شان فوق‌العاده گسترش می‌یابد.

با تعداد زیادی از دانشجوهای فعلی و سابق ملاقات کردم و از آن‌ها خواستم داستان‌های خود درباره رهایی از بند انتظارات را با من در میان بگذارند. بعد از گوش‌دادن به تمام داستان‌های‌شان درباره پشت‌سرگذاشتن موانع در دانشکده و محل کار و هنگام سفر، یک باریکی از دانشجویانی که چند سال پیش فارغ‌التحصیل شده بود همه حرف‌هایش را در این جمله خلاصه کرد: «همه چیزهای باحال وقتی اتفاق می‌افتن که داری کارهایی می‌کنی که توی برنامه نبوده.» راه قدیمی و تکراری را همیشه می‌شود طی کرد؛ اما چیزهای جالب غالباً زمانی رخ می‌دهند که مسیری غیرمنتظره را در پیش می‌گیرید و چیز متفاوتی را امتحان می‌کنید. این همان زمانی است که می‌خواهید قوانینی را که دیگران برای شما ساخته‌اند، زیر سؤال ببرید. همه دانشجوها موافق بودند که ماندن در مسیر از پیش تعیین‌شده آسان است؛ اما کشف دنیای شگفتی‌ها در گوش‌وکnar بسیار جالب‌تر است.

دانستن این که می‌توانید قوانین را زیر سؤال ببرید، توان بسیار زیادی به انسان می‌دهد. این یک یادآوری است که مسیر متعارف تنها یکی از گزینه‌های در دسترس شماست.

می‌توانید همیشه دستورالعملی را دنبال کنید، در خیابان‌های اصلی برانید و در جاپاهایی که پیش از شما بوده است، پا بگذارید. اما گزینه‌های اضافی فراوانی برای اکتشاف وجود دارند؛ به شرط این‌که بخواهید مفروضات را شناسایی کنید و به چالش بکشید و از قید انتظاراتی که خودتان برای خودتان تعیین کرده‌اید یا دیگران برای شما تعیین کرده‌اند، آزاد شوید. از این‌که منطقهٔ آسایش خود را ترک کنید، به غیرممکن بی‌توجه باشید و ایده‌های کهنه و پیش‌پاافتاده را در ذهن خود تغییر دهید، نترسید. همان‌طور که آن دانشجویان متوجه شدند، انجام کارهایی خارج از روال عادی، تمرین می‌طلبد. هرچه بیش‌تر تمرین کنید، بیش‌تر می‌فهمید که طیف گزینه‌ها بسیار وسیع‌تر از حد تصور هستند. شما تنها با انرژی و تخیل خودتان محدود می‌شوید.

فصل چهار: لطفاً کیف پول قان را در بیاورید

پدرم، قبل از بازنشستگی، در شرکتی مدیر اجرایی موفقی بود. او مدارج ترقی را از مهندسی جوان، و بعدها مدیر، تا مدیر اجرایی طی کرد و در چندین شرکت چندملیتی بزرگ نقش‌های ارشد داشت. عادت داشتم همین‌طور که بزرگ‌تر می‌شدم، ببینم از معاون رئیس به معاون رئیس اجرایی و از آن به معاون ارشد رئیس اجرایی و همین‌طور تا آخر ترفیع گرفته است. این موضوع، هر دو سال یک بار، دقیق و سروقت رخ می‌داد. همیشه تحت تأثیر دستاوردهای پدرم بودم و او را سرمشقی خارق‌العاده می‌دیدم.

با این اوصاف، دیگر نباید غافل‌گیر می‌شدم که وقتی یکی از کارت ویزیت‌های جدیدم را نشانش دادم، به شدت برآشفت. روی آن نوشته شده بود: «تینا ال. سیلیگ، رئیس کل.» من شرکت خودم را راه انداخته بودم و کارت ویزیت خودم را چاپ کرده بودم. پدرم نگاهی به کارت‌ها و سپس نگاهی به من انداخت و گفت: «تو نمی‌توانی خودت رو رئیس خطاب کنی.» بنا به تجربه او، باید صبر می‌کردی تا شخصی دیگر تو را به نقش رهبری ترفیع درجه دهد. نمی‌توانستی خودت را منصوب کنی. چنان غرق در دنیاگی بود که دیگران شما را به موقعیت‌هایی با مسئولیت بالاتر ارتقا می‌دهند که فکر برگزیدن خودم با این عنوان، او را آشفته کرد.

من بارها بارها با این ذهنیت برخورد کرده‌ام. مثلًا سی سال پیش، زمانی که به یکی از دوستانم گفتم قصد دارم کتابی بنویسم، پرسید: «چی باعث می‌شه فکر کنی می‌توانی کتاب بنویسی؟» او نمی‌توانست تصور کند بدون تصمیم‌گیری کسی در جایگاهی با اختیار بالاتر، می‌شود چنین کاری را تقبل کرد. از طرف دیگر، من کاملاً مطمئن بودم که می‌توانم این کار را انجام دهم. این کار یقیناً بلندپروازی بود؛ اما چرا امتحان نکنم؟ آن موقع که

هیچ کتاب مردم‌پسندی دربارهٔ شیمی آشپزی نبود، می‌خواستم چنین کتابی بخوانم و چون هیچ نسخه‌ای موجود نبود، تصمیم گرفتم خودم یکی بنویسم. در این موضوع، تخصصی نداشتم؛ اما به عنوان یک دانشمند، فکر کردم می‌توانم در این مدت مطالعی یاد بگیرم. طرحی مفصل گردآوری کردم، برخی از فصل‌های نمونه را نوشتم و از مغازه‌ای به مغازهٔ دیگر رفتم تا مشتری برایش پیدا کنم و قراردادی با ساینتیفیک امریکن^{۱۲۲} بستم.

بعد از این‌که این کتاب بیرون آمد، تعجب کردم که ناشرم چقدر تبلیغاتِ کمی انجام داده است و تصمیم گرفتم کسب‌وکاری را شروع کنم که به نویسنده‌گان کمک می‌کند برای کارهای شان فرصتِ عرضه و نمایش بیشتری داشته باشند و به خوانندگان کمک کند که دربارهٔ کتاب‌هایی که شاید به آن‌ها علاقه‌مند باشند، بیشتر بدانند. دوباره، خیلی‌ها از من پرسیدند: «چطور فکر می‌کنی می‌توانی یه شرکت راه بندازی؟» قشنگ درازترکردن پا از گلیم خود بود؛ اما وانمود کردم می‌توانم از آن سر در بیاورم. من شرکت بوک بروز^{۱۲۳} را در سال ۱۹۹۱ راه انداختم؛ چند سال پیش از این‌که وب متولد شود. ایدهٔ شرکت، ایجاد سیستمی کیوسک محور^{۱۲۴} برای مشتریان کتاب‌فروشی‌ها بود که کتاب‌ها را با خریدها مطابقت می‌داد. من نمونهٔ اولیه را روی رایانهٔ مک^{۱۲۵} خودم با استفاده از هایپرکارت^{۱۲۶} ساختم؛ برنامه‌ای که به کاربران اجازه می‌دهد لینک‌ها را از کارتی به کارت دیگر وصل کنند؛ درست مانند لینک‌هایی که امروزه روی وب هست. سپس کاربران می‌توانستند این لینک‌ها را در جست‌وجوی یک نویسنده، عنوان یا سبکِ خاص دنبال کنند. همچنین با مدیران کتاب‌فروشی محله‌ها ملاقات و وادارشان کردم کیوسک‌ها را در مغازه‌های شان قرار دهند. با دهها ناشر هم گفت‌وگو کردم که برای گنجاندن کتاب‌های شان در این سیستم، مشتاق بودند. خوشحال از این‌که این ایدهٔ بی‌نقصی است، تیمی از برنامه‌نویسان

را برای پیاده‌سازی این محصول به کار گرفتم. هیچ‌کس به من نگفت می‌توانم یا باید این کار را انجام دهم؛... فقط انجامش دادم.

به مرور زمان به تدریج این واقعیت را درک کردم که دنیا به دو دسته آدم تقسیم می‌شود: یکی آن‌هایی که منتظرند دیگران به آن‌ها جواز انجام کارهایی را که دوست دارند بدهنند و دیگری آدم‌هایی که خودشان این جواز را به خود می‌دهند. برخی انگیزه را درون خود جست‌وجو می‌کنند و بقیه منتظر می‌مانند تا نیروهای بیرونی آن‌ها را به جلو هل بدهنند. از تجارب خودم خیلی چیزها می‌توانم بگویم: به جای این‌که منتظر دیگران باشید تا فرصت به شما بدهنند، خودتان از فرصت‌ها نهایت استفاده را ببرید. همیشه جاهای خالی زیادی وجود دارند که باید پر شوند و تکه‌طلای‌های فرصت‌ها روی زمین منتظرند کسی برشان دارد. گاهی اوقات این کار یعنی نگاه‌کردن به دوروبر میز کار خودتان، بیرون از ساختمان، آن‌طرف خیابان یا گوشه‌کنار. اما این تکه‌های طلا برای هر کسی است که بخواهد آن‌ها را بردارد.

این دقیقاً همان چیزی بود که پائول یوک کشف کرد. پائول، همان‌طور که قبلاً معرفی شد، مدیر برنامه بیودیزاین استنفورد است. دفتر اصلی او در دانشکده پزشکی است که آن‌طرف خیابان روبروی دانشکده مهندسی قرار دارد. پائول تشخیص داد که استنفورد فرصت عظیمی را از دست داده است؛ به این دلیل که نتوانسته است راهی پیدا کند که دانشجویان و هیئت‌علمی‌های دانشکده پزشکی را با دانشجویان و هیئت‌علمی‌های دانشکده مهندسی پیوند دهد تا بتوانند فناوری‌های جدید پزشکی ابداع کنند. افراد دانشکده پزشکی از جمله پژوهشکاران، دانشجوها و پژوهشگران، برای طراحی محصولات جدید و فرایندهایی برای ارتقای خدمات درمانی بیماران، به مهندسان نیاز داشتند، و

مهندسان، آن طرف خیابان دنبال مسائلِ جذاب و گیرایی بودند که با استفاده از مهارت‌های شان بتوانند حل‌شان کنند.

طی دوره‌ای چندماهه، چندین جلسه با حضور ذی‌نفعانِ مختلف دربارهٔ روش‌های همکاری برگزار شد. این کار فرایند پیچیده‌ای بود؛ چون کارِ دو گروه کاملاً متفاوت بود که فرهنگ واژگان کاملاً متفاوتی داشتند. درنهایت، برنامه‌ای تدوین کردند و برنامهٔ بیوایکس^{۱۲۷} گرد هم آمدند. ایده آن قدر بزرگ بود که پیاده‌سازی و اجرای آن چندین سال طول کشید و منجر به همکاری‌های پربار میان رشته‌ای و نیز ساختمان جدید بی‌نظیری شد که حالا میان دانشکدهٔ پزشکی و مهندسی قرار گرفته است. امروز با اجرای این برنامه صدها دستگاه پزشکی ارزشمند تولید شده است. همچنین این برنامه به راه‌اندازی چهل و هفت شرکت جدید کمک کرده است که به‌طرزی فوق العاده کیفیت زندگی را برای بیماران در سرتاسر دنیا بهبود بخشیده است. این داستان این حقیقت را نشان می‌دهد که گاهی اوقات فرصت‌ها را می‌توان درست آن طرف خیابان پیدا کرد؛ فقط باید از میزت بالا رانگاه کنی تا آن‌ها را ببینی. هیچ‌کس به پائول نگفته بود این کار را بکن؛ اما او این نیاز را دید و آن را برآورده کرد.

یکی از بهترین راه‌ها برای ول کردن مسیر از پیش تعیین شده این است که تشخیص دهید چطور می‌توانید مهارت‌های خود را به محیط‌های جدید بیاورید. شاید دیگران متوجه تشابهات ظاهری نشوند؛ به‌این ترتیب وظیفه شمام است که آن‌ها را در معرض دیدشان قرار دهید. گاهی واژگان دو رشتهٔ مختلف با هم کاملاً متفاوت‌اند، اما کارکردهای شغلی آن‌ها

به طور چشمگیری مشابه است. وجوده تشابه میان دانشمند بودن و مشاور مدیر بودن را در نظر بگیرید. درست بعد از این که مدرک دکتری خود را در رشته عصب‌شناسی گرفتم، هدفم این بود که در یک شرکت فناوری زیستی استارتاپی کار کنم. ولی مشکل چه بود؟ من شغلی در حوزه بازاریابی و استراتژی می‌خواستم، نه در آزمایشگاه. پیدا کردن کار در این زمینه بدون داشتن کمترین تجربه تقریباً ناممکن به نظر می‌رسید. شرکت‌های استارتاپی‌ای که من با آن‌ها مصاحبه کردم، دنبال افرادی بودند که بتوانند فوراً کار سخت و موفقی را در این زمینه شروع کنند. ماه‌ها و ماه‌ها مصاحبه کردم و بیش تر وقت‌ها نزدیک بود فرصت کاری را به دست بیاورم؛ اما هیچ چیز گیرم نیامد.

بالاخره معرفی‌نامه‌ای برای مدیرعامل شعبه سانفرانسیسکوی بوزآلن همیلتون^{۱۲۸}، یک شرکت مشاوره‌دهنده بین‌المللی نوشتم. (۱) هدفم این بود که آن‌قدر او را تحت تأثیر قرار دهم که من را به چند تا از مشتریان علوم زیستی^{۱۲۹} این شرکت معرفی کند. من به جلسه رفتم و او از من پرسید چرا کسی با مدرک دکتری عصب‌شناسی می‌خواهد یک مشاور مدیریتی خوب باشد. می‌توانستم حقیقت را به او بگویم، که البته واقعاً چنین گزینه‌ای را در نظر نگرفته بودم؛ اما در آن لحظه، چون چیزی برای ازدست‌دادن نداشتیم، مختصراً از شbahات‌های میان تحقیقات روی مغز و مشاوره مدیریت بیان کردم. برای مثال، در هر دو مورد، باید پرسش‌های بسیار مهم را شناسایی کنید، داده‌های مرتبط را جمع‌آوری و آن‌ها را تجزیه و تحلیل کنید، جالب‌ترین نتایج را انتخاب کنید، ارائه‌ای مجاب کننده بسازید و مجموعه‌ی بعدی پرسش‌های حیاتی را تعیین کنید. او به اندازه کافی تحت تأثیر قرار گرفت، طوری که همان روز ترتیب شش مصاحبه دیگر را داد و آن روز با پیشنهاد کار از جلسه بیرون آمدم!

البته آن کار را گرفتم. راستش، برایم مشخص شد که این روش بسیار جالبی است برای این که استراتژی کسب و کار را در طیف وسیعی از صنایع یاد بگیریم و مسلماً من برای این کار از آموخته‌های قبلی ام به عنوان یک دانشمند استفاده کردم. از روی ضرورت و کنجکاوی این کار را بارها و بارها انجام داده‌ام. پیوسته چهارچوب مهارت‌هایم را بازسازی کرده‌ام تا فرصت‌های جدیدی خلق کنم. وقتی مردم از من می‌پرسند چطور یک عصب‌شناس از تدریس کارآفرینی به مهندسین سر درآورده، مجبورم بگویم: «دانش‌علوانيه.»

راه دیگر برای این‌که خودتان را به کاری بگمارید، توجه به چیزهایی است که دیگران نادیده گرفته‌اند و پیداکردن روش‌هایی است که آن‌ها را به چیزی مفید تبدیل کنید. غالباً در پروژه‌هایی که دیگران با بی‌توجهی رها کرده‌اند، ارزش شگرفی نهفته است. همان‌طور که پیش از این بحث شد، گاهی افراد ایده‌ها را کنار می‌گذارند؛ چون ارزش واقعی آن‌ها را نمی‌دانند یا چون زمان برای اکتشاف کامل آن‌ها ندارند. غالباً این ایده‌های مهجور، آینده روشنی دارند.

مایکل دیرینگ^{۱۲۰}، حرفه خود در زمینه استراتژی را در دیزنی^{۱۲۱} آغاز کرد. او سرمایه‌گذاری خردی راه انداخت که شکست خورد و سپس از ای‌بی^{۱۲۲}، یک وبگاه حراج آنلاین پیشرو، سر درآورد. در ابتدا شغلی به مایکل محول شد که از آن راضی نبود. تصمیم گرفت در اوقاتِ فراغتش به نمایه‌هایی^{۱۲۳} که طراحی شده‌اند، ولی بعداً نادیده گرفته یا رها شده بودند، نگاهی بیندازد؛ ایده‌هایی که فقط منتظر بودند کسی آن‌ها را کشف کند. سال ۲۰۰۲ بود و مایکل دید که نمایه‌ای جدید هست که به مشتریان اجازه می‌دهد به ازای ۲۵ سنت، یک تصویر را به فهرست استاندارد خود اضافه کنند.

تنها ۱۰ درصد از مشتریان ای‌بی از این نمایه استفاده می‌کردند. مایکل مقداری وقت صرف تجزیه و تحلیل مزایای این سرویس کرد و توانست نشان دهد محصولاتی که عکس دارند سریع‌تر و با قیمتی بالاتر از محصولات بدون عکس فروخته می‌شوند. او با استفاده از این داده‌های مجاب‌کننده، بازاریابی برای این سرویس را قوی‌تر شروع کرد و نرخ پذیرش این نمایه توسط مشتریان را از ۱۰ درصد به ۶۰ درصد افزایش داد. این کار برای ای‌بی منجر به ۳۰۰ میلیون دلار بازده سالانه اضافی شد. مایکل بدون این‌که هیچ‌گونه دستوری از کسی گرفته باشد، معدن بکر طلا را کشف کرد و با نتایج عالی از آن بهره‌برداری کرد.

هزینه‌اش برای شرکت حداقل بود و مزایایش بسیار.

این اولین باری نبود که مایکل راهی پیدا می‌کرد تا از منابع پیرامونش نهایت استفاده را ببرد. حتی وقتی بچه بود نامه‌هایی به افراد مشهور می‌نوشت و وقتی اکثر موقع جواب نامه‌اش را می‌دادند خیلی کیف می‌کرد. او هنوز هم این عادت را دارد. به افرادی که تحسین‌شان می‌کند ایمیل‌های صمیمانه می‌فرستد. تقریباً در هر مورد جوابش را می‌دهند و در بسیاری از موارد، نتایج مکاتبه منجر به روابط طولانی‌مدت و فرصت‌های جالب می‌شود. او هیچ وقت در نامه‌هایی که برای مردم می‌نویسد چیزی درخواست نمی‌کند. ارتباط اولیه او سراسر تشرک و قدردانی برای کاری است که انجام داده‌اند، تمجید از چیزی که به انجام رسانده‌اند، پرسیدن سؤالی ساده یا پیشنهاد کمک به آن‌ها به هر طریقی. برای تماس با این افراد منتظر دعوت کسی نمی‌ماند؛ بلکه اولین قدم را خودش برمی‌دارد.

در اصل وقتی صاحب شغلی می‌شوید، حال هر شغلی، دقیقاً همان شغل را به شما نمی‌دهند؛ بلکه کلید ساختمان را به شما می‌سپارند. دیگر به شما بستگی دارد که تصمیم بگیرید کلیدها شما را به کجا ببرند. اگر تنها همان کاری را انجام دهید که برای شما تعیین شده است، دارید به همکاران خود می‌گویید که به اوج انگیزه و توانایی‌های خود رسیده‌اید و سال‌به‌سال به انجام همان کار ادامه خواهید داد. اما اگر تلاش کنید که راه‌هایی برای مفیدتربودن سازمان پیدا کنید، نشان می‌دهید که آماده چالش‌های بزرگ‌ترید.

پس چطور حفره‌هایی را که باید پر شوند پیدا می‌کنید؟ واقعاً خیلی ساده است. اولین قدم یادگیری نحوه توجه است. همکاران من در دانشکده طراحی، تمرین زیر را تدارک دیدند

که جنبه‌های اصلی و بنیادی شناسایی فرصت‌ها را کشف و تعیین می‌کند. در این تمرین از شرکت‌کنندگان خواسته می‌شود کیف پول‌شان را دریاباوردند. سپس دو بهدو تقسیم می‌شوند و دربارهٔ کیف پول‌شان با یکدیگر همپرسی می‌کنند. با توجهِ ویژه به این که چطور برای خرید یا حفظ پول از آن استفاده می‌کنند، دربارهٔ این که از چه چیز آن خوش‌شان یا بدشان می‌آید، باهم صحبت می‌کنند.

یکی از جالب‌ترین بینش‌ها وقتی حاصل می‌شود که شخصی را همان اول که کیف پولش را درمی‌آورد، تماشا می‌کنید. برخی از کیف‌ها پاک و پاکیزه‌اند، و برخی کم مانده از اسکناس منفجر شوند. برخی از آن‌ها مُد روز هستند و برخی کل مجموعهٔ شخصی تصاویر و رسیدها را حمل می‌کنند. برخی هم به جای کیف پول فقط از یک گیرهٔ کاغذ استفاده می‌کنند. واضح است که کیف پول برای هر کدام از ما نقش متفاوتی بازی می‌کند. فرایند همپرسی آشکار می‌کند که هر شخص چطور از کیف پولش استفاده می‌کند و کیف پول او به منزلهٔ چیست. همچنین رفتارهای عجیبی را که هر کدام از ما برای پرهیز از محدودیت‌های کیف پول به آن مبتلایم، آشکار می‌سازد. من هیچ وقت کسی را ندیده‌ام که کاملاً از کیف پولش راضی باشد: همیشه چیزی هست که می‌تواند اصلاح شود. در حقیقت، بیش‌تر مردم با کیف پول‌هایی این طرف و آن طرف می‌روند که به‌نحوی آن‌ها را عصی می‌کند. آن‌ها دربارهٔ کلافگی از اندازهٔ کیف پول‌شان، راحت‌پیدانکردن چیزها یا تمایل‌شان به داشتن انواع متفاوت کیف پول برای مقاصدِ مختلف باهم گفت‌و‌گو می‌کنند.

بعد از فرایند همپرسی، هر نفر کیف پولی جدید برای دیگری، به سلیقهٔ او، طراحی می‌کند و می‌سازد. مواد طراحی چیزی نیست جز کاغذ، نوارچسب، خطکش، علامت‌گذاری،

ادامه ی کتاب در کتابخانه تلگرامی

@ketabdeh

عضویت

روی "عضویت" کلیک کنید و گزینه تلگرام را انتخاب نمایید تا مستقیما به لینک کتاب مربوطه، هدایت شوید.

